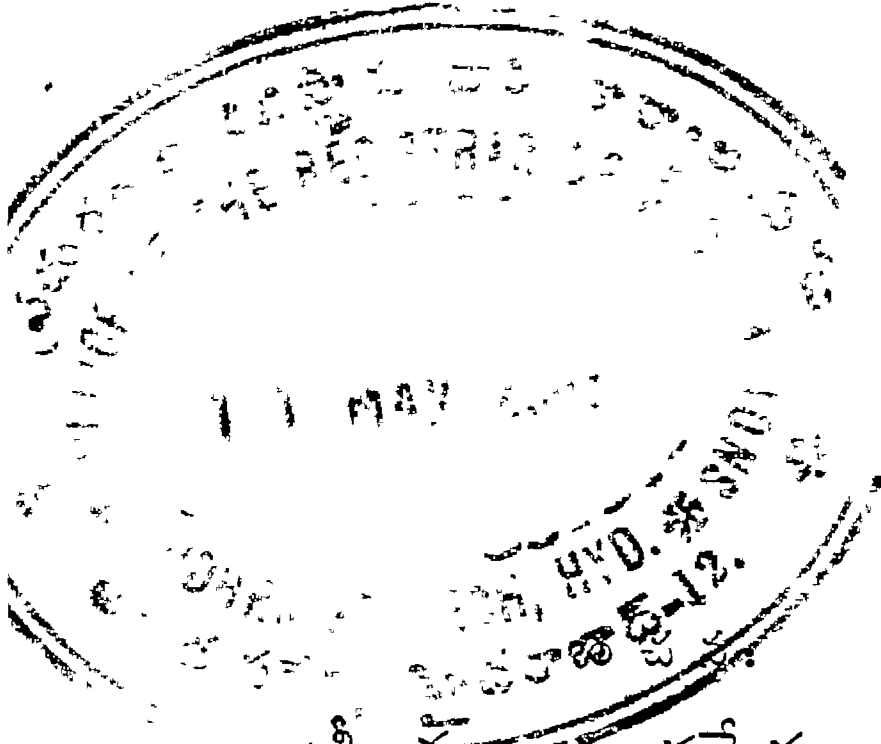
ఆధ్యాత్మిక గ్రంథ నిలయం
మోహన్ పబ్లికేషన్స్
కోటగుమ్మం, అజంతా హోటల్ ఎదుట,
రాజమహేంద్రవరం - 533101.

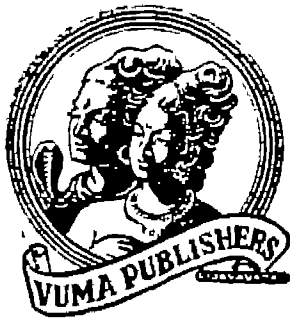
# వేణీసంహారం (శిశుపాలవధ)

- డా॥ శనగవరపు రవిశంకర హృషీకేశ శర్మ

# వేణీ సంహారం



శ్రీ యం. సంగమేశం, యం. ఏ.,




ఉమా పబ్లిషర్సు
విజయవాడ-1

# శిశుపాల వధ

అవి ద్వారకా నగరంలో తీరుబడి రోజులు. శ్రీకృష్ణుడు తల్లిదండ్రులైన దేవకీ వసుదేవులను సేవిస్తూ, బంధుమిత్రులతో కలిసి సుఖోప భోగ యథేచ్ఛా విహారా లనుభవిస్తూ కాలం గడుపుతూన్న సమయం. అదే నారదుల వారికి సరిపడని విషయం. సరాసరి ఆ మహాముని ద్వారకా నగరానికి పయనించాడు. ఆకాశ మార్గాన్న దిగి వస్తూన్న ఆ మహాత్ముని దివ్య తేజస్సు చూసి ప్రజలేకాదు శ్రీకృష్ణుడు కూడ విస్మయ పడ్డాడు. మొదట అదేదో కాంతిపుంజ మనిపించి, అంతలోనే అంచులు దిద్ది, ఆకృతి నిరూపించి నట్లుయి, మరికొంత సేపటికి పురుషాకృతి అని స్పష్టపడి ఇంకా దగ్గరగా వచ్చేసరికి 'మన నారదులవారే' అని తెలిసే వరకు ప్రజల ఆనందానికి మేర లేక పోయింది. శ్రీకృష్ణుడు వచ్చిన మునికి ఎదురేగి స్వాగత సత్కారా లిచ్చి, తన రాచనగరులో విడిదియించి, ఇష్ట బంధువులతో కలిసి యథావిధిగా ఆతిథ్య సేవలన్నీ నెరవేర్చాడు.

శరచ్చంద్రచంద్రికా ధవళమైన నారదులవారి తేజస్సు, ఆయన దివ్య సుందరమైన రూపానికి ఎంతైనా అనుగుణంగా ఉంది. ఆ సౌందర్యం లోకపావన మైనది. ఆతని చేతిలోగల 'మహతి' శ్రీకృష్ణుని పావన గుణాలను కీర్తించడంలో తనకు

తనే సాటి అనిపించుకొంటూంది. కుశల ప్రశ్నాదులన్నీ ముగిసి బంధు మిత్రులు, ప్రజలు మునీశ్వరుని దర్శించి ధన్యులై తమతమ నివాసాలకి మళ్ళిన పిదప ఏకాంతం లభించగానే శ్రీకృష్ణుడు నారదుని యీ రాకకు గల విశేష ప్రయోజన మేదో తెలుసుకో గోరాడు. "సకల జన హృదయాంతర్వర్తివై, సర్వ వ్యాపకుడవైన నీకు తెలియని విషయ మేమున్నది కృష్ణా" అని నారదుడు తన రాకకు గల ముఖ్య కారణాన్ని యీ విధంగా వినిపించేడు.

"పూర్వం దితి గర్భాన హిరణ్యకశిపుడు జన్మించి ఈ రేడు లోకాలను తహతహ లాడించాడు. అప్పుడు నీవే నృసింహరూపం ధరించి ఆ రాక్షసుని హతమార్చి లోకాలన్నిటినీ కాపాడేవు. వాడే మరుజన్మలో రావణుడై పుట్టి రెట్టింపు పగతో మూడు లోకాలనూ ముట్టడించి గెల్చి, ఎదురులేని అహంకారం, తిరుగులేని గర్వం ఎవరికీ లేని వరబలం కల్గి, నీ భార్య అయిన సీతామ తల్లినే అపహరించాడు. నీ దయవల్ల లోకాలన్నీ వాని బాధలనుండి విముక్తి పొందాయి. ఇప్పుడు తిరిగి ఆ రాక్షసు డీ నాడు సన్నిహిత బంధువుగా, శిశుపాలుడనే పేర, నాల్గు చేతులు మూడు కళ్ళూ పుచ్చుకొని పుట్టాడు. నీ కృపచేత వాని కధికంగా లభించిన యీ అవయవాలు నశించాయి. ఇప్పుడు నశించ వలసింది వాని విగ్రహమే. మహాత్మా! నీవు ద్వారకలో తీరుబడిగా విలాస విహారాదు లనుభవిస్తున్నావు. అటు చూస్తే

లోకమంతా శిశుపాలుని క్రూరత్వానికి పాల్పడి అల్లకల్లోల మవుతూంది. లోక కంటకుడైన యీ దుర్మార్గుని సంహరించి లోకాల నుద్ధరించవలసిందని ప్రార్థించడానికే నేను పనిగట్టు కొని వచ్చాను. ''

నారదుని మాటలు శాంతంగా విని, సస్మిత వదనుడై శ్రీకృష్ణుడు 'తమ ఆజ్ఞ, యథా శీఘ్రంగా నిర్వహిస్తా' నని చెప్పి, యథోచిత సత్కారాలాచరించి ఆయనను సాగ నంపాడు. శ్రీకృష్ణుడు మాట యిచ్చినదే చాలు పని జరిగినంతగా సంతసించి నారదుడు దేవలోకానికి వెళ్ళి పోయాడు.

ఏవిధంగా శిశుపాలుణ్ణి సంహరించ గలుగుతానని శ్రీకృష్ణుడు తదేక చిత్తుడై ఆలోచిస్తున్నాడు. ఎదురెత్తి యుద్ధానికి పోతే శిశుపాలునితో పాటు ఇంకెందరినో చంప వలసి వస్తుంది. ఏదో దుర్మార్గుడైన వాని నొకణ్ణి చంపి లోకానికి వానివల్ల జరిగే బాధలు తొలగించడం మంచిది గాని ఆ ఒక్కని కోసం మరో వెయ్యి మందిని చంపితే లోకాని కేమి సుఖం?

శ్రీకృష్ణుని కెంతగా ఆలోచించినా సుఖమైన మార్గం బోధపడలేదు. కాని ఇంతలో పాండవులలో పెద్దవాడు ధర్మ మార్గానువర్తి అయిన యుధిష్ఠిర మహారాజు రాజసూయ యాగం చేయడానికి నిశ్చయించినట్లు వర్తమానం వచ్చింది. శ్రీకృష్ణుడు పాండవులకి బంధువు, బావమరది, పరమాప్త

డైన స్నేహితుడు. అతడు లేనిదే యాగ మేమిటి? యజ్ఞ పురుషుడే శ్రీకృష్ణుడు. బంధుమిత్ర సపరివారంగా ఇంద్ర ప్రస్థ పురానికి దయచేయ వలసిందనే ఆహ్వానం చేతిలో పడినదే తడువుగా శ్రీకృష్ణుడు మరింతగా కింక ర్తవ్య విచారుడయ్యాడు. మిత్రుల యింటికి పోయి విందు లార గించడమా? శత్రుడైన శిశుపాలుని మీదికి యుద్ధానికి పోవడమా? ఎంత ఆలోచించినా నిర్ణయం కుదర లేదు. చివ రకు బలరామ సాత్యకులనూ, ఉద్ధవుణ్ణి పిలిచి తనకున్న సంశయాన్ని, సందేహాన్ని వాళ్ళతో చెప్పి ఇలా అన్నాడు. ''యుధిష్ఠిరుని తమ్ములు భీమార్జునులు మహా శక్తి సంప న్నులు. దిక్కులన్ని జయించి రాగల ధీరవీరులు. మనం లేక పోయినా వారి స్వభుజా శక్తి మీద ఆధారపడి వారీ రాజ సూయ యాగాన్ని నిర్విఘ్నంగా కొనసాగించ గలరు. మనకి శత్రువు పక్కలో బల్లెమువలె ఉన్నాడు. వీణ్ణి ఉపేక్షించడం కూడ మనకి తగదు. పెరుగుతూన్న రోగాన్ని బలుస్తూన్న శత్రువుని యథా శీఘ్రంగా నిరోధించి నిర్మూలించాలని పెద్దలు చెప్తారు. శిశుపాలుడు నాకు శత్రువని నేనింతగా చెప్ప లేదు. వాడు లోకానికే శత్రువు. మనకోసం కాదు, లోక శ్రేయంకోసమైనా వాణ్ణి వెంటనే హతమార్చ వలసి వదని నా అభిప్రాయం. మీ రేమంటారు?'' అని చెప్పిన శ్రీకృష్ణుని మాటలు బలరామునిలో కోపాన్ని రగుల్కొ ల్పాయి. శిశుపాలుడు మొదటినుండి యింతవరకు వారికి

చేసిన అపకారాలన్నీ ఒకటొకటిగా జ్ఞాపకమొచ్చి అతని కోపం అంతకంతకీ ఎక్కువయింది. కన్ను లెర్ర బారాయి. ముఖంలో కోపం మూర్తి కట్టింది. పెదిమలు కంపించాయి. పళ్ళు కొరుకుతూ "ఆ దుర్మార్గుడైన శిశుపాలుణ్ణి తక్షణమే సంహారించడం మంచిదని నా తాత్పర్యం. అదిగాక, శత్రు శేషం, ఋణశేషం చిరకాలముంటే ముప్పుకే హేతువులు. ఈ శిశుపాలుడు చేసిన దుర్నయాలిన్నీ అన్నీ కావు. నయాన్నా భయాన్నా కూడ వాడు మనకి లొంగడు. తాను చేసే దుశ్చేష్టలు మానడు. రాజీకి రాడు. సంధి కొప్పుకోడు. అందువల్ల నా మత మనుసరిస్తే, ఇంద్రప్రస్థం వెళ్ళడానికి బదులు శిశుపాలునితో యుద్ధానికి ప్రస్థాన భేరీ వేయించడం మంచిది" అన్నాడు. కోపావేశంతో మండి పడుతూన్న అన్నగారి మాటలు శ్రీకృష్ణుని కెంతో నచ్చాయి. నీవే మంటావన్నట్లు ఉద్ధవునివైపు చూచాడు. ఉద్ధవుడు చాలా బుద్ధిమంతుడు. సహజ శాంతుడు. లౌకిక మెరిగినవాడు. నీతి తెలిసినవాడు కాబట్టి యుక్తాయుక్తాలు విచారించి ఇలా చెప్పాడు.

"మీరు శిశుపాలుణ్ణి బలహీనుడనికాని, నిస్సహాయు డనికాని తలుస్తున్నారేమో, అది చాలా పొరబాటు. వాడంత సులువుగా జయింపబడేవాడు కాడు. అతడి పక్షమై నిల్చి చావమన్నాసరే తయ్యారని వస్తారు బాణాసురుడు, కాలనేమి, సాళ్వుడు రుక్మి మొదలైన వాళ్లో వందమంది.

వారివారి సైన్యాలన్నీ కలిసి యుద్ధానికి వస్తే అది సామాన్య సంగ్రామం కాదు, దేవదానవ మహాయుద్ధ మంతటి పెద్ద సంగ్రామ మొకటి సంభవిస్తుంది. వేర్వేరుగా వీరంతా మీకంటే తక్కువ వాళ్లే. అయితే నేమి చిన్న నదులన్నీ కలసి ఒక పెద్ద మహానదిగా మారి ప్రవహించినట్లు వీరంతా కలసి మిమ్మెదిరించడానికి తగిన శక్తివంతు లవుతారు. వాళ్ళ స్నేహితులే కాదు, మీ పగ వాళ్ళందరూ వాళ్ళ పక్షమే వెళ్లి నిలుస్తారు. మరొక విషయం. వీరంతా కలిసి పాండవుల రాజసూయానికే విఘ్నం తెచ్చిపెట్ట గలరు. యజ్ఞ విఘాతానికి కారకులని పాండవులు మిమ్మల్ని నిందించ వచ్చు. శత్రువుల మాటకేమి? మిత్రుల మనస్సు కలత పెట్టడం మనకి ధర్మమా? ఈ యజ్ఞ భారాన్ని మనమీద వేసి సుఖించాలని ఆసించిన పాండవుల కిది ఆశా విరుద్ధమైన ఫలితా లిచ్చే ప్రయత్న మవుతుంది. అదికాక శిశుపాలుడు మీ మేనత్త కొడుకు. వాడు చేసే నూరు తప్పులు క్షమించ మని మీ మేనత్త నిన్ను కోరింది. నీ వామె కట్టి వాగ్దానం కూడ చేసేవు. లెక్కిస్తే వాడు చేసిన తప్పు లింకా నూరు కాలేదు. కాబట్టి ఇప్పట్లో యుద్ధ ప్రయత్నం మాని పాండవుల రాజసూయానికి సహాయ పడడం సరియైన పని. ఈలోపుగా గుప్తచరుల వల్ల శత్రువుల ఆనుపానులు, బలాబలాలు ఆకట్టి తెలుసుకోవడం మంచిది. ఆమీద యుద్ధం వస్తే శత్రువుల్ని జయించడం కూడ సుసాధ్యమే.” అని

చెప్పి ఊరుకొన్నాడు ఉద్ధవుడు. బలరామ కృష్ణు లిద్దరికీ యీ మాటలలో గల నీతి విశదమైంది. అదే సలహా పాటించడానికి నిశ్చయించి ఇంద్రప్రస్థానికని ప్రయాణ సన్నాహాలు చేయసాగేరు.

ఒక శుభముహూర్తం నిశ్చయించి శ్రీకృష్ణుడు సపరివారంగా ఇంద్రప్రస్థానికి బయల్దేరాడు. తనకని పూన్చి తెచ్చిన నాలుగు గుర్రాల బంగారు రథం మీద కూర్చొన్నాడు. నవరత్న ఖచితమైన ఆ రథానికి శిబిరం మీద శోభాయమానంగా గరుడ ధ్వజం కట్టబడింది. శ్రీకృష్ణుడు హార కేయూర కటక మేఖలా కాంచీమణి నూపురాద్యలంకారాలు ధరించి, రత్న కిరీట శోభితుడై, శంఖ చక్ర గదా శార్ఙ్గములనే ఆయుధాలు సవరించుకొని రథ మలంకరించి నప్పటి ఆ శోభ చూపరుల కెంతైనా ఆనందాన్ని కలిగించింది. ఇంద్రనీల మాణిక్యంవంటి నల్లటి కాంతితో ఒప్పే ఆయన శరీరం, పైనున్న పచ్చని పట్టుబట్టలతో, పరాగ ధూసరితమైన యమునా నదీ ప్రవాహ కాంతుల్ని జ్ఞాపకానికి తెస్తూంది. పాంచ జన్యపు మ్రోతకు తోడు పంచ మహా వాద్యాల శబ్దం భూన భోంతరాలు నిండి మారు మ్రోగుతూంది. శ్రీకృష్ణుని రథాన్ని ఆనుకొని బలరామ సాత్యకాదుల రథాలు కదిలాయి. యదువృష్ణి భోజాంధక కులాలన్నీ ప్రయాణించాయి. అంతఃపురస్త్రీల శిబికలా వెనుకనే నడువసాగాయి. చతురంగ బలాలన్నీ బారులుతీరి

నడుస్తూంటే అదేదో సేనావాహిని ముందుకు ప్రవహిస్తూ న్నట్లు రూపించింది. ద్వారకా వాసులందరికీ అదొక ఉత్సవ మనిపించింది. ఊరంతా ఉత్సాహ భరితమయి నిల్చి చూసి ఆనందించింది. తన పట్టణపు శోభ తానే చూసి ఆనందిస్తూ శ్రీకృష్ణుడు నగర సింహద్వారం దాటాడు. నగరం దాటి సముద్ర తీరాన్నంటి ప్రయాణం చేస్తూన్నప్పుడు చల్లటి సముద్రపు గాలులు, చిన్న చిన్న నీటి తుంపరలు, కెరటాలు విరిగేటప్పటి శ్రుతి మధురమైన శబ్దాలు అప్పటి కప్పుడు రూపు కట్టి మళ్ళీ అంతలోనే విరిసి తెల్లబారిపోయే మేఘ పంక్తులు వగైరాలు ప్రయాణికుల కెంతైనా ఆనందాన్ని కలిగించాయి. ప్రయాణపు శ్రమ ఏమాత్రమూ అనుభవించ కుండా వారందరూ కచ్ఛ ప్రదేశం చేరుకొన్నారు. అచ్చటి కొబ్బరి తోటల్లోనూ, పోక తోపుల్లోనూ విహరిస్తూ, లవంగ పుష్పాల తీగలు మాలలుగా కట్టి ధరిస్తూ, రకరకాల ఫలా లాహారిస్తూ ముందుకు సాగి రైవతక పర్వతాన్ని సమీపించారు.

రైవతక పర్వతం నానారత్న శోభితమైన సానువుల తోనూ, చిత్ర విచిత్రమైన గుహలతోనూ, అత్యంత రమ ణీయ మైన దృశ్యాల్ని సమకూర్చింది. ఆ కొండ శిఖరాన్ని ఆవరించి వెల్ల గొడుగు పట్టినట్లు నిల్చాయి మేఘాలు. ఆ నీడలో అత్యుత్సాహంతో నటిస్తున్నాయి నెమళ్లు. రంగు రంగుల పక్షులు వస్తూన్న శ్రీకృష్ణుని ఆహ్వానిస్తూ జయ గీతు లాలపించాయి, పూచి వికసించిన పుష్పాలు పహా

రంగా పట్టి నిల్చినట్లున్నాయి వృక్ష జాతులు. తమ సువాసనతోనే తమవైపు ఆకర్షించి పిలుస్తున్నట్లున్నాయి ఫల వృక్షాలు. ఎక్కడ చూసినా మధురమైన పళ్ళు, ఏవైపు వెళ్ళినా నిర్మలమైన నీరుతో ప్రవహించే సెలయేళ్ళు, ఏప్రక్కకి పోయినా చూపుకి సొంపు గూర్చే తామర కొలనులు, ఎక్కడవిన్నా తుమ్మెదల రొదలు, పక్షుల పలుకులు, లేళ్ళ పరుగులు, కుందేళ్ళ గంతులు ఇదంతా చూసి శ్రీకృష్ణుడు ముగ్ధుడయ్యాడు. అతని మనస్సు కనిపెట్టి సారథి అయిన దారుకుడతనితో ఇలా అన్నాడు.

మహాత్మా! ఈ పర్వత శిఖరాలాకసాన్ని అంటుతున్నాయి. వాటిమీద సూర్య చంద్రుల కిరణాలు నేరుగా ప్రసరిస్తాయి. అక్కడ మేఘాలు వర్షిస్తాయి. ఆ నీరు సెలయేళ్లై క్రిందికి ప్రవహిస్తూంది. ఎక్కడ చూసినా పచ్చిక బయళ్ళు అందులో మేసి తిరుగుతూన్న లేళ్లు, సరోవరాలలో విహరించే ఏనుగులు ఒడ్డున పూచి విలసిల్లిన కదంబ వృక్షాలు, వాటిక్రింద సిద్ధసాధ్య గంధర్వాదుల నృత్యగానాలు వారినృత్యగానాల కనుగుణంగా ఈ సెలయేటి కెరటాల తాళ వాద్యాలు నెరపుతాయి. పొదరిళ్లలో విహరించే గాలి వారి పాటకి శ్రుతి కూరుస్తుంది. ఈ సరోవరాలకి ఇంద్రనీల మాణిక్యపు చీకట్లు, మెట్లు కూర్చబడ్డాయి. స్వచ్ఛమైన ఆ నీటిమీద సూర్య కిరణాలు పడి ఒడ్డున విరిగే కెరటాల తుంపరలచేత ఎన్నెన్నో ఇంద్ర ధనుస్సుల్ని నిర్మిస్తున్నాయి. ఇది సమ

శీతోష్ణమైన రమ్యప్రదేశం. ఇక్కడ కొంతకాలం నిల్చి, ఈ పర్వతమిచ్చే ఆతిథ్యాన్ని స్వీకరించ వలసినదని నా ప్రార్థన" అని చెప్పాడు. సారథి మాటలు శ్రీకృష్ణునికి నచ్చాయి. వెంటనే సేనలు నిలిపి విడుదులు వేయించాడు. పెళ్ళివారు తోటలో దిగినంత సందడితో వారంతా ఆ పర్వతాన్ని ఆక్రమించి నిల్చారు. అక్కడుండే జంతువు లెన్నిటినో వేటాడారు. వచ్చిన వారికి కావలసిన సమస్త సదుపాయాలు ఆ పర్వతరాజు సమకూర్చేడు. ఋతువులన్నీ శ్రీకృష్ణుని సేవించడానికి వచ్చాయి. ఒకే సమయంలో ఆ ప్రదేశం ఆరు ఋతువులలోనూ పూచే పువ్వులతోటీ, పండే ఫల జాతులతోటీ నిండిపోయింది. ఈ ప్రక్క వసంత శృంగారముంటే, ఆ ప్రక్క గ్రీష్మపు శోభ. ఇక్కడ వర్ష మేఘాలు, మయూర నృత్యాలు ఉంటే, అక్కడ శరత్కాలపు వెన్నెలలు. ఓవైపు మంచు కురుస్తూఉంటే ఇంకోవైపు ఆకులు రాలుతున్నాయి. ప్రకృతి సౌందర్యమంతా అక్కడే గూడుకట్టుకొన్నట్టయింది. ఈ విచిత్రాలన్నీ చూసి ఆనందిస్తూ శ్రీకృష్ణుడు అతని పరివారము కూడ తాము ప్రయాణం చేస్తున్నామనిగాని, మార్గమధ్యంలో ఉన్నామనిగాని, ఇంకా ముందుకు ప్రయాణించాలనిగాని, ఏమీ ఆలోచించ లేదు. అన్నీ మరిచి అక్కడే కొన్నాళ్ళుండిపోయి సమస్త సౌఖ్యాలు అనుభవిస్తూ కాలం గడిపేరు. తిరిగి బయల్దేరిన నాడు ఎవరికీ సరిగా కాళ్ళు రాలేదు. అయితేనేం, వెళ్ళ

వలనే తోట ఇంకా అందంగానూ ఆకర్షనీయంగానూ కని పించే సరికి క్రొత్త ఉత్సాహంతో ముందుకు సాగారు.

శ్రీకృష్ణుని రథం ముందు కదిలింది. వెనువెంటనే మిగిలినవారి రథాలు బయల్దేరాయి. ఆ వెనక చతురంగ బలాలు నడిచాయి. దారిలో ఎందరెందరో రాజులు వచ్చి శ్రీకృష్ణుని దర్శించి ఆతని అనుజ్ఞ పుచ్చుకొని అదే సేనా వాహినితో కలిసి ఇంద్రప్రస్థానికి నడిచారు. ఈసారి వారి మార్గం సమ ప్రదేశాలంటి నడిచింది. పచ్చిక బయళ్ళు, పంటభూములు, పళ్ళతోటలు, పల్లెటూళ్లు దాటి మహో త్సాహంతో వారంతా ముందుకు నడిచారు. మార్గంలో ఎదురునిల్చి ఎందరెందరో శ్రీకృష్ణుని దర్శన భాగ్యాన్ని వరించారు. ఏవేవో తెచ్చి కానుకలిచ్చారు. ఎందరెందరో స్తోత్రాలుచేసి ధన్యులయారు.

ఇంద్రప్రస్థం సమీపించింది. పాండవుల కీసంగతి తెలి యగానే ఎదురు సన్నాహాలుచేసి వీరిని తోడ్కొని పోవ డానికి బయల్దేరారు. అయిదుగురన్నదమ్ములూ శ్రీకృష్ణుని చూడగానే రథాలు దిగి కాలి నడకనుపోయి ఆయనను కలుసుకోబోయారు. కాని శ్రీకృష్ణుడు వారికంటె ముందు తానే రథం దిగి వెళ్లి ధర్మరాజుకి నమస్కరించాడు. భీముని కౌగలించుకొన్నాడు. అర్జున నకుల సహదేవులు తనకి నమ స్కరిస్తే ఆశీర్వదించి ఎత్తి కౌగలించుకొన్నాడు. అందరి కళ్ళూ ఆనంద బాష్పాలతో చెమ్మగిల్లాయి. పట్టరాని ఆనం

దంతో వళ్ళు గగిబొడిచినట్టయింది. తిరిగి రథారోహణం చేసిన పిదప ధర్మరాజు స్వయంగా శ్రీకృష్ణునికి సారథ్యం నెరపాడు. భీమార్జునులు ఛత్ర చామరాలు పట్టి నిల్చారు. నకుల సహదేవులు అనుచరులై నిల్చారు. శిష్యబృందంతో వస్తూన్న గురువుగారివలె శ్రీకృష్ణుడు పాండవులతో కలిసి ఊళ్ళోకి పయనించాడు. అప్పటికప్పుడే వచ్చిన రాజుల గుడారాలన్నీ త్రోవ కిరుప్రక్కలా ఉన్నాయి. ఊరంతా శ్రీకృష్ణుని స్వాగతానికై అలంకరించబడింది. ప్రజలు శ్రీకృష్ణుని చూడడానికి ఒడ్డు విరిగి వచ్చారు. అంతఃపుర స్త్రీలు మేడలమీద మిద్దెలమీద నిల్చి శ్రీకృష్ణుని దివ్య సుందర విగ్రహాన్ని చూసి తన్మయులయారు. లాజలు పుష్పాలు, అక్షతలు జల్లి దీవించారు. బ్రాహ్మణులు స్వస్తి వాచకం చేస్తూ వెన్నంటి నడిచారు. సువాసినీ స్త్రీలు మంగళహారతు లిచ్చి దీవించారు. మయసభా ప్రాంగణంలో శ్రీకృష్ణుని రథమాగింది. చేయూత యిచ్చి ధర్మరాజు శ్రీకృష్ణుని రథావరోహణం చేయించి సభా మంటపం లోనికి తీసుకొని వెళ్ళాడు.

అదొక దివ్య సభ. దానిని మయుడు ప్రత్యేకంగా పాండవులకని తన శిల్ప చాతుర్యమంతా చూపి నిర్మించాడు. అదంతా బంగారుమయం. రత్నమాణిక్య భరితం. చిత్ర విచిత్ర శిల్ప శోభితం. నీరున్న చోట నీరు లేనట్లు, నీరు లేని చోట నీరున్నట్లు గోడలున్న చోట ద్వారాలున్నట్లు, ద్వారా

లున్న చోట గోడలున్నట్లు కనిపించి క్రొత్తవారి నెంతైనా భ్రమింపజేసి ఆశ్చర్యం గొల్పుతూందా సభ. రాత్రి వెన్నెలలో చూస్తే చంద్రకాంతమణి శిలా నిర్మితమైన ఆ సభ వెన్నెలలో కలిసి వెన్నెలైనట్లు కనిపిస్తుంది. ఆ విచిత్ర సౌధాన్ని చూసి మెచ్చుకొంటూ శ్రీకృష్ణుడు పాండవులతో కలసి ఆస్థాన మంటపం చేరుకొన్నాడు. అక్కడ ఉన్న అత్యున్నతమైన రత్న సింహాసనంమీద ఆయన కూర్చుని ఉంటే పాండవులయిదుగురూ అర్ఘ్యపాద్యాలిచ్చి అతణ్ణి సేవించారు. కొంతసేపు కుశల ప్రశ్నలు, ఇష్ట వార్తా ప్రసంగాలు నెరపి, నృత్యగీతాది వినోదాలతో కొంత ప్రొద్దు గడపి, శ్రీకృష్ణుడు తనకని పాండవులు ప్రత్యేకంగా నియోగించిన దివ్యసౌధంలో విడిసి ఆనాటికి విశ్రాంతి తీసుకొన్నాడు.

మర్నాడు సభా మంటపంలో కొలువుతీరి ఉండగా శ్రీకృష్ణునికి నమస్కరించి ధర్మరాజీ విధంగా తన అభిప్రాయాన్ని తెల్లియజేశాడు. "మహానుభావా! నేనీ రాజసూయ యాగాన్ని తలపెట్టేను. కాని నీ సహాయ్యాన్నగాని అది జరుగదు. అసలు నీవిక్కడ నిలుస్తేనే యీ యాగం. ఈ నా సంపదలన్నీ నీ కరుణ వలన కలిగినవే. నేనూ నా యీ సోదరులు నీ అధీనులం." అని చెప్పాడు. "అవశ్యం చెయ్యవలసినదే" అంటూ శ్రీకృష్ణుడిలా చెప్పాడు. "రాజసూయ యాగం చెయ్యడానికి నీ వన్నివిధాలా యోగ్యుడవు. నా సహాయం నీకెప్పుడు ఏవిధంగా కావాలంటే

ఆవిధంగా లభిస్తుంది. అసలు నేనే నీవాణ్ణి. నన్ను అర్జునుడితో సమంగా భావించి నీ యిష్టమొచ్చిన పనిలో నియోగించు. నీయీ కార్యాన్ని కాదనే దుష్టు లెవరైనా ఉంటే చెప్పు. నా చక్రింతో వాళ్ళ తలలు వేయి చక్కలు చేసి విడుస్తాను. ''

శ్రీకృష్ణుని మాటలు విని ధర్మరాజు బ్రహ్మానంద భరితుడయ్యాడు. యజ్ఞానికి కావలసిన పనులన్ని చురుకుగా సాగ నారంభించేయి. ఒక శుభ ముహూర్తాన యజ్ఞం ప్రారంభింపబడింది. ఋత్విక్కులు వేదమంత్రాలతో దేవతల నాహ్వానించారు. ఉద్గాతల సామగానంతో యజ్ఞశాల ప్రతిధ్వనిస్తూంది. హోమధూమం ఆకసాన్నంటి మేఘాలు క్రమ్ముతూంది. ధర్మరాజు దీక్షితుడయ్యాడు. ద్రౌపతి కుశ మేఖలాలంకృతయై యజ్ఞ సంభారాలన్నీ ఎప్పటికప్పుడు తన పర్యవేక్షణలో యథోచితంగా నడిచేలా చూసుకొంటూంది. ఎక్కడా ఏలోపమూ లేకుండా యాగం జరుగుతూంది. సత్పాత్రులైన బ్రాహ్మణు లెందరో ధర్మరాజు వలన యథాభీష్టంగా దానాలు గ్రహించి అతణ్ణి ఆశీర్వదించి వెళ్తున్నారు. ఎవరూ అసంతృప్తులైనట్లుగాని, నిరాశపడ్డట్లుగాని వినపడదు. వచ్చిన రాజులు తాము పెట్టిన కట్న కానుకలతో యజ్ఞశాల నింపివేశారు భీమార్జునుల బలం, శ్రీకృష్ణుని సహాయం లభించినప్పుడు యజ్ఞానికి విఘ్నమేమిటి? లోటేమిటి? ఎంత దివ్యంగా జరగాలో అంత దివ్యంగా

జరిగి ఆ యజ్ఞం ధర్మరాజు కీర్తిని నలుదిశలా వ్యాపింప జేసింది.

యజ్ఞం పాంతం కాజొచ్చింది. అతిథి పూజ చెయ్య వలసే ఘట్టం సమీపించింది. సదస్సులంతా సభలో వచ్చి కూర్చొన్నారు. 'తాతా! వీరందరిలోనూ ఎవరు ముందు పూజార్హులో నాకు చెప్పవలసిన' దని ధర్మరాజు భీష్ముని కోరాడు. 'శ్రీకృష్ణునికంటె పూజార్హు లెవరోయి' అన్నాడు భీష్ముడు. "మిగిలినవా రెక్కడో నిచ్చి యజ్ఞాలు చేసి యజ్ఞపురుషుడైన శ్రీకృష్ణుని పరోక్షవిధిలో అర్చిస్తారు. నీ అదృష్టం వలన శ్రీకృష్ణుడు ప్రత్యక్షంగా వచ్చి నీ యజ్ఞంలో పాల్గొన్నాడు. అతణ్ణి అర్చించి, యజ్ఞాన్ని సఫలం చేసుకొని నీవు తరించి, మమ్మల్ని తరింపజెయ్యి" అని చెప్పాడు భీష్ముడు. ధర్మరాజాతని సలహా పాటించి శ్రీకృష్ణుని యథోచిత సత్కారాలతో పిల్చి తెచ్చి, యోగ్యమైన సింహాసనంపైన కూర్చొబెట్టి, యథావిధిగా అర్ఘ్య పాద్యాదులిచ్చి ఆర్చించాడు.

ఇదంతా చూస్తూన్న శిశుపాలునికి పట్టరానంతగా ఈర్ష్య, అసూయ, కోపం ముంచుకొచ్చాయి. అతడిది తన కవమానంగా భావించాడు. సభలో నిలవడానికే కంటకించు కొన్నాడు. కనుబొమ్మలు ముడివేశాడు. ముఖం జేగురు చేసుకొని లేచి సవాలుచేస్తూ, "ధర్మరాజా, ఇదేనా నీ ధర్మ బుద్ధి" అని గర్జించాడు.

సభ విస్తుపోయింది. అంతటా నిశ్శబ్దమయింది. పూజ నిల్చిపోయింది. అందరి దృష్టులూ హఠాత్తుగా శిశుపాలుని వైపు తిరిగాయి. "నీ బంధువు కదా అని కృష్ణుని గౌరవించావు కాని, గౌరవార్హుడని గౌరవించావా? యుధిష్ఠిరా! ఈ కృష్ణుడు గొల్లవాడు. ఇందరు రాజులుండగా ఇతడా నీకు పూజనీయుడు?" అని అంటూ శిశుపాలుడు భీష్మునిపై కూడ విరుచుకపడ్డాడు. తిరిగి శ్రీకృష్ణునే సవాలు చేసి ముఖాముఖిగా ఎదిరిస్తూ ఇలా అన్నాడు. "ఓహో కృష్ణా! పాండవులకి మతిపోతే నీకెంత సిగ్గు లేకపోయింది? తగుదునమ్మా అని తయారయ్యావే, యీ పూజలందుకోడానికి నీలో అణుమాత్రమైనా యోగ్యత ఉందా? నీకు చూస్తే నా అనేవాళ్ళు లేరు. నాదీ అని చెప్పుకోడానికి తగిన నేల లేదు. నీ కులమేదో నీకే తెలియదు. శౌర్య పరాక్రమాలెటువంటివో జరాసంధాదుల్ని అడిగితే తెలుస్తుంది. నీలో ఏ ఉత్తమ గుణ మున్నదని పొంగిపోయి, వీరు నిన్ను పూజిస్తున్నారో నాకు తెలియదు. నాకు తెలిసినంతవరకు, యీ రాజలోకమంతా ఎరిగినంత మేరకు, నువ్వు దొంగవు కాని దొరవు కావు. జారుడవు కాని శూరుడవు కావు. సత్యభామకు మొగుడైనంత మాత్రాన్న నువ్వు సత్యప్రియుడవా? ఈగలు దోమలు వంటి ఏ అల్పులనో యిద్దరు ముగ్గుర్ని చంపి మురిసిపోయి నిన్ను నీవే వీరుడనుకొంటున్నావేమో! ఏ పరిస్థితిలో నీవు ద్వారకా నగరం పోయి

దాగొన్నావో జ్ఞాపకం తెచ్చుకో." అని ఈసడించి నోటికి వచ్చినట్లెల్లా అతడు కృష్ణుని దూషించాడు. శ్రీకృష్ణుడు లోలోపల యీ నిందావాక్యాలన్నీ లెక్కపెడుతున్నాడు. 'నూరు కానీ, వీని పాపాలు నిండుతాయి' అని అనుకొంటు న్నాడు.

శిశుపాలుడు మరీ గర్వించి, మిగిలిన రాజు లందరినీ ఉత్తేజింప జేయసాగాడు. "సింహాలను తృణీకరించి, నక్కకి పట్టాభిషేకం చేసినట్లు యీ ఉన్న రాజలోకాన్నంతటినీ తిర స్కరించి, యుధిష్ఠిరుడు మంద గొల్లను మహాత్ముడని భావించి పూజించేడు. బోడి బుర్రకి సంపంగినూనె రాసి తల దువ్వినట్లు, గుణహీనుడైన కృష్ణుణ్ణి సద్గుణ గరిష్ఠుడుగా భావించి ఈ భీష్ముడు పూజార్హుడని సెలవిచ్చాడు. ఈ సభలో ఉండడం మీ కందరికీ తలవంపులుగా లేదా? మీ శౌర్య పరాక్రమాభిమాన తేజో గౌరవాల కిది సరియైన సన్మాన మేనా?" అని గర్జించాడు. రాజ లోకంలో ఒక సంచలనం కలిగింది. ఏదో నిద్రలో ఉన్నవాళ్లు కలవరపడి లేచినట్ల యింది. ఎక్కడి వారక్కడే ఆయుధాలు సవరించుకొంటు న్నారు. ఊ అంటే ఒక్క ఉదుటన మీద లేచి యుద్ధానికి దిగేలా ఉన్నారు. ఇదంతా చూసి భీష్ముడు మరి సహించ లేకపోయాడు. అతని కన్ను లెర్రబారాయి. పౌరుషం వెన్ను తన్నింది. లేచి నిల్చుని, తొడ చరిచి సాట్టహాసంగా, సభ కంపించిపోయేలా గర్జించి అతడిలా అన్నాడు. "శిశు

పాలా, నీ తులవతనానికి తోడు, మిగిలిన వారందరినీ తులువలనే గ్రహించినట్టున్నావు. ఔను. శ్రీకృష్ణుడు పూజార్హుడని నేను చెప్పాను. కాదనగల మగతనముంటే రా. నీ అనుయాయు లెవరో రమ్మను.'' అని అంటూ అతడు తన ధనస్సు తీసి నారి తగిలించి నిల్చున్నాడు. ఈ మాటలు మిగిలిన రాజులలో పౌరుషాన్ని రగుల్కొల్పాయి. వారంతా ఒక్కుమ్మడిగా సభలోనుండి లేచిపోయారు. కను మూసి తెరచేటంతలో సభా మంటపమంతా ఖాళీ అయింది. బయట యుద్ధభేరీలు, శంఖారావాలు, గుర్రాల సకిలింపులు, చక్రధ్వనులు, ఏనుగు ఘీంకారాలు వినిపించాయి. సైనికులు కవచాలు తొడిగారు. ఆయుధాలు తీసేరు. రథాలు కదిలేయి. చతురంగ బలాలు బారులు తీరి మయసభ నాక్రమించి నిల్చేయి.

శిశుపాలుని దూత ఒకడు తిరిగి శ్రీకృష్ణుని వద్దకు వచ్చి 'అయితే యుద్ధానికి రా, లేదా చేసినది తప్పని ఒప్పుకొని క్షమాపణ కోరుకో' అని సందేశం వినిపించాడు. సాత్యకి వానికి బదులు చెప్తూ 'యుద్ధానికి కాదు చావుకి తెగించి మీ రాజును నిలువ' మను అని మారు సందేశం పంపాడు. యజ్ఞ కార్యాలు నిలిచాయి. రణోత్సాహం విజృంభించింది. యాదవ కురు పాంచాల పాండవ బలాలు క్షణంలో యుద్ధానికి సర్వసన్నద్ధమై నిలిచాయి. ఇరు బలాలు రెండు సముద్రాలు తమలో తాము ఢీకొన దలచి నిలిచినట్లు

రణరంగంలో అన్యోన్యాభిముఖంగా నిలిచాయి. పట్టరాని పౌరుషోత్సాహాలతో పోరు ప్రారంభమయింది.

క్షణంలో యజ్ఞ వాటిక యుద్ధరంగంగా మారి ఆజ్య ధారలకి బదులు రక్తధారలతోనూ, హోమాగ్నికి బదులు క్రోధాగ్నితోనూ, వేద మంత్రాలకి బదులు సింహనాదాల తోనూ, సంతోష ప్రలాపాలకి బదులు చావు ఏడ్పులతోనూ నిండిపోయింది. రథికులు రథికులతోటి, మావటీలు మావ టీలతోటి, రౌతులు రౌతులతోటి, పదాతులు పదాతుల తోటి తలపడి ఘోరంగా పోరు సాగించారు. రణభేరుల వాద్య ధ్వనులు, రథాల చక్ర ఘట్టనలు, ఏనుగుల ఘీంకా రాలు, గుర్రాల సకిలింపులు, నాయకుల వీరాలాపాలు, ప్రతివీరుల సింహగర్జనలు అన్నీ కలిసి సముద్రపు హోరును మించి వినిపిస్తున్నాయి. కొందరు బాణాలు వర్షిస్తున్నారు. మరికొందరు కత్తులు ఝళిపిస్తున్నారు. ఇంకొందరు చేతికి దొరికినదే తడవుగా ఎన్నెన్నో ఆయుధాలు విసురుతున్నారు. ఒకడికి కవచం పోయింది. వేరొకడి కాళ్ళు తెగాయి. ఇంకొకడికి చేతులు ఖండించుక పోయాయి. సగం చచ్చి క్రింద కూలేవాళ్ళు కొందరు. చచ్చినవారి నడ్డుకొని చావు తప్పించుకోబోయే వారు కొందరు. చచ్చిపడే ఏనుగుల క్రింద, గుర్రాల క్రింద పడి నలిగి చనిపోయేవారు మరికొందరు. అంతా రక్తపు వరద, మాంసపు ఖని, శవాల గుట్ట. నక్క లకి, గెద్దలకి, కాకులకి పండుగ. విరిగిన గొడుగులు, తెగిన

జండాలు, ముక్కలై పడిన ఆయుధాలు, కూలిన రథాలు, చచ్చిన ఏనుగులు, పడిన గుర్రాలు, ప్రాణాలు పోయినా కత్తులు విడువని భటులు కలిగి ఆ రణరంగం మహా భయంకరంగానూ, అత్యంత భీభత్సంగానూ తయారయింది.

నరకాసురుని కొడుకు బలరామునితో తలపడి మూర్ఛిల్లాడు. శని సాళ్వుని కోడి పారిపోయాడు. ఉల్ముకుడు ద్రుముణ్ణి హతమార్చాడు. పృథువు రుక్మి నోడించాడు. ప్రద్యుమ్నుని చేత చచ్చి సగమై ప్రాణాలు దక్కించుకొన్నాడు బాణుడు. ఉత్తమౌజుడు నిస్తేజుడై కాలికి బుద్ధి చెప్పాడు. ఇదంతా చూసి సంతసిస్తున్నారు దేవతలు. శ్రీకృష్ణుని ఉత్సాహం మరింత హెచ్చింది.

శిశుపాలుడిది కనిపెట్టి తన సేనలను పురికొల్పి తానే స్వయంగా శ్రీకృష్ణునితో తలపడ్డాడు. వెతుకుతూన్న తీగ కాలికి తగిలినట్లు సంతోషించాడు కృష్ణుడు. శిశుపాలునికి సహాయ్యం చెయ్యడానికి సమస్త సేనలు మొత్తపడి శ్రీకృష్ణునిపై విరుచుకపడ్డాయి. ఆ మహాత్ముడు చలించలేదు. చిరునవ్వుతో ధనుస్సుకి నారి సారించి పుంఖానుపుంఖంగా బాణాలు ప్రయోగించాడు. క్షణంలో ఆకాశం బాణాలతో నిండింది. శిశుపాలుడు దీనికి మారుగా బాణ వర్షం కురిపించేడు. కాని కొద్ది సేపటిలోనే అతని సైన్యం పల్చబడింది. అతని కోపం వృద్ధి అయింది. మామూలు యుద్ధం పనికిరాదని మాయ యుద్ధానికి దిగాడు.

శ్రీకృష్ణుని ముందు శిశుపాలుని మాయాబలం మటు మాయ మయింది. అతడు ప్రయోగించిన నాగాస్త్రం గరుత్మంతుని ప్రభావం వల్ల క్షణంలో పటాపంచలయింది. వాని ఆగ్నేయాస్త్రం శ్రీకృష్ణుని వారుణాస్త్రానికి లొంగిపోయింది.

దుఃఖ మాపుకోలేక శిశుపాలుడు తిరిగి శ్రీకృష్ణుని నిందింపసాగేడు. నూరు తిట్లు ఇక్కడికి పూర్తి అయ్యాయి. శ్రీకృష్ణుడు తన సుదర్శన చక్రాన్ని ప్రయోగించాడు. కోటి సూర్య ప్రభా సమానమైన ఆ దివ్యాయుధం రెప్పపాటులోగా శిశుపాలుని కంఠ ముత్తరించింది. తల వినువీథి కెగిరి పోయింది. మొండెం భూమిమీాద కొరిగింది. అతని శరీరంలోనుండి ఒక దివ్య తేజం వెల్వడి శ్రీకృష్ణునిలో సంక్రమించింది. జయజయ ధ్వానాలతో మిన్ను మారు మ్రోగింది. శత్రుసేన పటాపంచలయి పారిపోయింది. పాండవులు బ్రహ్మానంద భరితులై శ్రీకృష్ణుని స్తోత్రాలు చేసి విజయోత్సాహంతో తిరిగి యజ్ఞ శాలకి మరలారు.

"మహాత్మా, నీదయవలన భూభారకులలో ఒకడైన యీా శిశుపాలుడు పేరు మాసిపోయాడు. దుష్ట శిక్షణ జరిగింది. శిష్ట రక్షణ పాండవుల నుద్ధరించడంతో కనిపిస్తూంది. అవతార పురుషుడవైన నిన్ను ప్రశంసించడానికి మానవులమైన మాకు శక్యమా? మా మా దోషాలు మన్నించవలసిందని తలలొగ్గి నమస్కరించడమే మా కలవియైన పని." అని అంటూ భీష్ముడు శ్రీకృష్ణునికి నమస్కరించాడు.

తక్కిన రాజలోకమంతా అతణ్ణి అనుసరించింది. యజ్ఞం నిర్విఘ్నంగా కొనసాగింది. ధర్మరాజిచ్చిన కట్నాలు కానుకలు గ్రహించి, చేసిన సత్కారాలకి సంతసించి, మనఃపూర్వకంగా అతని మేలెంచి వచ్చిన రాజులందరూ తమతమ వీటిపట్లకు వెళ్ళిపోయారు. కొన్నాళ్ళ పిదప శ్రీకృష్ణుడు పాండవుల నాశీర్వదించి, ద్వారకకు తిరిగి వచ్చాడు.



# వేణీ సంహారం

రాజసూయ యాగం వలన పాండవులకి వచ్చిన కీర్తి ప్రతిష్ఠలు చూసి కౌరవులు సహించలేకపోయారు. వారి కలిమి వీరికి కన్నుకుట్టు అయింది. ఈ అసహనం వారిని కుతంత్రాలకి ప్రేరేపించింది. సరి, మాయజూద మొకటి కల్పించబడింది. ఆ జూదంలో పాండవులు తమ సమస్త సంపదలు ఓడిపోయారు. తామే ఓడిపోయి ధర్మానికి కట్టుబడి ద్రౌపదికి జరిగిన భంగపాటు సహించారు. పునర్ద్యూతంలో కూడ వీరిని జయలక్ష్మి వరించలేదు. వేసుకొన్న పందెం ప్రకారం జూదంలో ఓడి పాండవులు పన్నెండేళ్లు అడవులలో గడిపి, పదమూడో ఏడు అజ్ఞాతంగా గడిపారు. ఈ మధ్యకాలంలో కూడ కౌరవుల దుర్నయాలు తగ్గలేదు. పాండవుల రాజ్యం తిరిగి వారికివ్వడానికి కాదు, సరిగదా

ఆఖరికి అయిదుగు రన్నదమ్ములకు అయిదు ఊళ్ళు యివ్వ డానికి కూడ దుర్యోధను డంగీకరించ లేదు. శ్రీకృష్ణుడు పోయి చెప్పినా ఫలితం లేకపోయింది. యుద్ధమే శరణ్య మయింది. పాండవ కౌరవ బలాలు రెండూ కురుక్షేత్రంలో యుద్ధానికి ఆయత్తమయి నిల్చాయి. ఈ క్రింది కథ ఆ సందర్భంలోనిది.

* * * * *

"పాండవు లయిదుగురికీ అయిదు ఊళ్ళు చాలు. ఆ మాత్రంతో వాళ్ళు సంతృప్తిపడి సంధికి ఒప్పుకుంటారు." అని ధర్మరాజు శ్రీకృష్ణుని ద్వారా కౌరవులకి వర్తమాన మంపినాడని తెలిసి భీముని కోపం మిన్నుముట్టింది. కౌరవులు తమ కాచరించిన దుర్నయాలెన్ని అతడు మండిపడుతు న్నాడు. దుర్యోధనుని పేరు వింటే చాలు అతని రక్తం ఉడు కెత్తుతూంది. సహదేవు డతనిని శాంతపరుస్తూ యీ కోప ప్రదర్శనం కేవలం ధర్మరాజుకి మనఃక్లేశం కలిగించేదే కాని మరొకటి కాదు కాబట్టి ఎలాగో సహించి ఊరుకోమన్నాడు. కోపంతోపాటు, దుఃఖంకూడ కల్గి, వళ్ళు మండి భీముడు వ్యంగ్యంగా ఇలా అన్నాడు. "అవును మహారాజా వారికి దుఃఖం, మనఃక్లేశం కాక మరేమి? ఏమి మాటలంటావు సహదేవా? అన్నగారికి దుఃఖమనేది అసలు తెలుసునా? నిండు సభలో ద్రౌపదికి అవమానం జరుగుతూంటే చూడ గలిగారు. విరాటనగరంలో కీచకునిచే పరాభవించబడి నప్పుడు కూడ చూసి ఊరుకో గలిగారు. అతనికి దుఃఖమా?

మనమీాద కోపం. కౌరవులమీాద ప్రేమ. ఛీ, ఇకముందు నేనాతని మాట వినదలచుకోలేదు. నా యీా గద కౌరవుల రక్తంతో తడిసిగాని శాంతించదు. నీవు కావాలంటే పోయి ఆయనతో నామీాద ఫిర్యాదు చెయ్యి." అని అంటూ అతడు అస్త్రాగారంవేపు చరచరా నడువసాగేడు. కాని కోపావేశంలో ఉన్నందువల్ల అస్త్రాగారానికని బయల్దేరి అంతఃపురానికి వెళ్ళి చేరుకొన్నాడు. వెంటనే వస్తూన్న సహదేవుడిది చూసి "అన్నయ్యా, ఇది ద్రౌపది భవనం" అన్నాడు. "ఆ" అని తిరిగి చూసి, తన తప్పు తాను తెలుసుకొని "అయితేనేం, మరీ మంచిది" అంటూ భీముడు ద్రౌపదిని కలుసుకొనేందుకని ఆ భవనాభ్యంతరానికే త్రోవదీశాడు. సహదేవుడు కూడ వెనువెంటనే లోనికి వెళ్ళి "కృష్ణా గమనాన్ని ప్రతీక్షిస్తూ, ఇక్కడ యీా కృష్ణాజనం మీాద కొంతసేపు విశ్రమించకూడదూ" అన్నాడు. ముందు వెనుకలు చూడకుండా ముక్కుకు సూటిగా పోతూన్న భీమునితో, 'కృష్ణ' అనేమాట వినగానే భీమునికి సంధి రాయబారాలు స్ఫురణకు వచ్చి వళ్ళంతా తేళ్ళూ జెర్రులు ప్రాకినట్టయింది. తిరిగి ధర్మరాజుని, ఆయన శాంత స్వభావాన్ని దుయ్యబట్ట నారంభించేడు. ఇంతలో కంట తడి ఒత్తుకుంటూ ద్రౌపది వారున్న చోటికి వచ్చింది. కాని భీముడామె రాకను గమనించనేలేదు. తన ధోరణిలో తానే మాటాడుతూ "కానీ, మహారాజుగారు సంధికి ఒప్పుకుంటే

ఏమయింది? నేను కౌరవులను చంపకుండా నిద్రపోతానా? దుర్యోధనుడి తొడలు విరుగగొట్టనిదే నా పేరు భీముడా? దుశ్శాసనుడి నెత్తురు త్రాగనిదే నా మనస్సు శాంతిస్తుందా?"

అతణ్ణి సముదాయిస్తూ, సంధి తాత్పర్యాలు చక్కగా వివరించబోయాడు సహదేవుడు. కాని అతడు వింటేనా? "ఊరుకోవోయ్, చాలు. శత్రు నాశనానికి మీరంతా ఒప్పుకోలేరుగాని, ద్రౌపదికి భంగపాటు జరుగుతూ ఉంటే ఒప్పుకో గలుగుతారు." అని మండలించాడు భీముడు.

ఈ మాటలు ద్రౌపది కెంతైనా ఆనందం కలిగించాయి. కాని భీముడింకా ఆమె రాకని గమనించనే లేదు. చివరకి సహదేవుడు సంజ్ఞచేసి చూపిస్తే అప్పుడామెను గుర్తించినట్టుగా తెములుకొని "క్షమించు దేవీ, నిన్ను చూడనే లేదు" అన్నాడామెతో. ఆమెను సగౌరవంగా తన వద్ద కూర్చోబెట్టుకొని, ఆమె కంట తడి చూసి, మళ్ళా క్రోధమూర్తియై, కారణ మేమిటని ప్రశ్నించాడు. అందుకు బదులుగా దగ్గరఉన్న దాసీది ఇలా చెప్పింది. "స్వామీ, యీ రోజు దేవిగారు కుంతీదేవిగారి బసకు వెళ్ళి వస్తూ ఉండగా, దగ్గరగా ఉన్న గాంధారి బసకు కూడ వెళ్ళవలసి వచ్చింది. ఆమెకు నమస్కరించి రాబోయేటంతలో అక్కడకు వచ్చిన భానుమతి, దేవిగారికి వినిపించేలా, వ్యంగ్యంగా, 'అయిదూళ్లు పుచ్చుకొని సంధి చేసుకొంటా మన్నారుగదా

పాండవులు, ఇంకా ద్రౌపది తన జుట్టు ముడి వేసుకో లేదేమి?' అని పలికింది. దేవిగారూరుకొన్నారు. కాని స్వామీ, నాకు వళ్ళు మండింది. 'భానుమతిగారి జుట్టుముడి వీడితే, మా దేవిగారి జుట్టు ముడిపడుతుంది' అని గట్టిగానే అనేశాను."

దాసీ పలుకులు భీమునికి అమృతోపమానాలుగా విని పించాయి. కడుపులో ఉన్న ఉడుకు సగం తగ్గినట్టయింది. సంతోషం పట్టలేక అతడు తన చేతి కంకణాలు రెండూ ఆమెకు బహుమతీ యిచ్చేడు. పిదప ద్రౌపది నాశ్వాసిస్తూ "దేవీ, నీవు చింతించకు. అనతి కాలంలోనే దుర్యోధనుని తొడలు విరిచి, ఆ రక్తంతో నీ జుట్టు చిక్కుదీసి ముడి వేస్తాను." అన్నాడు. ద్రౌపది నమ్మీ నమ్మనట్టుగా నిట్టూ రుస్తూ "మీరెంతైనా చేయ సమర్థులే. కాని మీ అన్నగా రంగీకరించిన నాడుగదా!" అని పలికింది.

ఇంతలో బయట శంఖారావం వినవచ్చింది. మరు క్షణంలో ఓ దాసీది వచ్చి శ్రీకృష్ణుడు సంధి రాయబా రాలు విఫలమై తిరిగి వచ్చాడని, ఆ దుర్మార్గులైన కౌరవు లాతణ్ణి బంధించడానికి కూడా ప్రయత్నాలు చేశారట అనిన్నీ తెలియజేసింది. ఈ వార్త భీమునికి పండుగలా తోచింది. ఇక యుద్ధం తప్పదనే సంతోషంతో ఆయన ముఖం వికసించింది.

కొద్ది రోజులలో పాండవ సేన యుద్ధానికి బయల్దే రింది. విందు భోజనానికి వెళ్ళినంత ఉత్సాహంతో భీముడు

రణరంగానికి బయల్దేరాడు. వెళ్ళేముందు ద్రౌపది అతనితో ఇలా అన్నది. "ప్రాణేశ్వరా, మీ విజయ మాకాంక్షిస్తాను. మీ రయిదుగురు అన్నదమ్ములు విజయ గర్వంతో సకుశలంగా తిరిగి రావలసినదని దేవతలను ప్రార్థిస్తున్నాను. కాని మీతో ముఖ్యంగా ఒక మాట. కోపావేశంలో మిమ్ము మీరే మరచి శత్రువుల కపటానికి లొంగిపోవద్దని మనవి." భీమసేనుడు నవ్వుతూ "నీకా విచారం కలుగ నివ్వనులే" అని అంటూ వెళ్లిపోయేడు.

యుద్ధం ప్రారంభమయింది. పది రోజులు పోరి భీష్ముడు శరతల్పగతుడయ్యాడు. ద్రోణుడు కౌరవ సేనకి అధ్యక్షుడుగా వరింపబడ్డాడు. అతడు పన్నిన పద్మవ్యూహంలో అభిమన్యుడు ప్రవేశించాడు. తోడు పడటానికని పోయిన భీమసేనాదు లందరినీ సైంధవుడొక్కడే అడ్డగించి ఓడించాడు. అర్జునుడు దూరంగా ఎక్కడో యుద్ధం చేస్తున్నాడు. అభిమన్యుడు చివరకి నిస్సహాయుడై, కౌరవుల అన్యాయ యుద్ధానికి బలి అయిపోయాడు. ఈ విషయం కౌరవ సేనలో మహోత్సాహానికి హేతువైంది. పట్టరాని సంతోషంతో దుర్యోధనుడు తన భార్య భానుమతి యింటికి పయనమయ్యాడు. ముందుగా కంచుకి ద్వారా ఆమెకు కబురు పెట్టాడు. దుర్యోధనుడు పోయి చేరుకొనే సమయానికామె సఖీజన పరివృతయై ఏదో దుఃస్వప్నం గురించి చింతిస్తూంది. దుర్యోధనుడు వారి మాటలు పొంచి విన్నాడు.

ఏదో ఒక ముంగిస వచ్చి నూరు పాముల్ని కొరికి చంపినట్లూ, పిమ్మట లతా మండపంలో విహరిస్తూన్న తనమీదికి వచ్చి కొంగు కొరికి లాగినట్లూ భానుమతి కలగన్నది. ఇది విని దుర్యోధనుడికి మతిపోయినట్లయింది. "ఇంతలో మంగళ వాద్యాల చప్పుడు విని మేల్కొన్నాను" అని చెప్పిన భానుమతి మాటలు విని తిరిగి తన్ను తానే సముదాయించు కొన్నాడు.

ఈ స్వప్నం మంచిది కాదనిన్నీ, తగిన శాంతి చేయిం చుకోవాలనిన్నీ దాసీలు చెప్పారు. తర్వాత భానుమతి సూర్యోపాసన కుపక్రమించింది. దుర్యోధనుడిదే తగిన సమ యమని ఎంచి ఆమెకు వెనుకతట్టుగా బోయి, చేసంజ్ఞలతో దాసీలను వారించి, పూజాద్రవ్యాలు తీసుకొని ఆమె ప్రక్కనే వెళ్ళి నిల్చున్నాడు. భానుమతి కళ్ళు మూసుకొ ధ్యానిస్తూంది. పూజా ద్రవ్యాలకోసం చేయి చాచేసరికి ఆమె చేతికి దుర్యోధనుని చేయి తగిలింది. చేతిలో ఉన్న పుష్పాలు క్రింద రాలేయి. ఇది అపశకునంగా భావించి 'అంత ప్రమత్తత ఏ' మంటూ ఆమె దాసీని నిందించబోయి కనువిప్పి చూస్తే దుర్యోధనుడు సాక్షాత్కరించాడు. "ఇలాటి సేవలో నేను ప్రమత్తుణ్ణే కదూ" అన్నాడు నవ్వుతూ. భాను మతి తత్తరపడి "క్షమించండి, యీ వ్రతం మీ మేలు కోసమే" అని ఇంకా ఏమో చెప్పబోయింది. "నేను నీ కల సంగతి విన్నాను. దేవీ! కాని దుర్యోధనుడు వంటి

వాని రాణివై నీవు కలలు నిజమని భ్రమించి భయపడడం మాత్రం బాగులేదు" అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

ఇలా ఆ దంపతులు మాటాడుకొంటూన్న సమయం లోనే ఉన్నట్టుండి ఓ గాలి దుమారం లేచింది. చూజూస్తూ ఉండగానే ఆకాశం ధూళి మేఘాలతో నిండిపోయింది. దిక్కులు చీకట్లు కమ్మాయి. భానుమతి బెదిరి బెగ్గడిల్లింది. దుర్యోధనుడామె నెట్లో లోనికి తీసుకొనిపోయాడు. ఇంతలో ఓ దూత గాభరాగా పరుగెత్తివచ్చి యీ విసిరిన భీమ పవనపు తాకిడికి దుర్యోధనుని రథ ధ్వజం కూలిందని చెప్పాడు. కాని దానికత నంతగా విచారించలేదు. మరు క్షణంలోనే సైంధవుని తల్లి, తన చెల్లెలు దుస్సల ఏడుస్తూ పరుగెత్తి వస్తే చూసి గాభరాపడ్డాడు. "జయద్రథుడు కుశలమా?" అని తడబడుతూ అడిగాడు. "ఇంకేమి కుశలం? ఈరోజు సూర్యాస్తమయ మయ్యేలోపున సైంధవుని తల ఖండిస్తానని సవ్యసాచి ప్రతిజ్ఞ పట్టాడు" అని ఏడుస్తూ చెప్పింది సైంధవుని తల్లి. "ఓస్ ఇంతేనా" అని తన్ను తాను సముదాయించుకొని, వారిని సాంత్వన పరుస్తూ దుర్యోధనుడిలా అన్నాడు. "మరేమీ భయంలేదు. మీరు దుఃఖించకండి. నా రక్షణలో ఉన్న సైంధవుని సంహరించడానికి అర్జునునికి కాదు, పాలాక్షునికైనా శక్యం కాదు. ఈ అర్జునుని శౌర్యం మన మెరుగనిదా? అంత శక్తి సామర్థ్యాలుంటే ద్రౌపదీ వస్త్రాపహరణం నాడే అది చూపి ఉందును." అన్నాడు

డాంబికంగా, "ఈ నిస్సారాలానికేమిగాని, తన ప్రతిజ్ఞ నెర వేరకపోతే తానే అగ్నిలో పడి మరణిస్తానని కూడ ప్రతిన పట్టాడట అర్జునుడు" అన్నది దుస్సల. "అయితే మరీ మంచిది" అన్నాడు దుర్యోధనుడు. "మనకి చక్కని అవ కాశం కుదిరింది. ఈ దెబ్బతో పాండవులంతా నశించా రనుకో చెల్లీ. ఇదే నేను పోయి అందుకు తగిన ప్రయత్న మంతా చెస్తాను. నీవేమీ భయపడకు" అని చెప్పి వారి నాశ్వాసించి దుర్యోధనుడు రణభూమికి వెళ్ళిపోయాడు.

అభిమన్యుని చంపినారనే కోపంతో ద్విగుణీకృతా వేశులై యుద్ధం చేస్తున్నారు పాండవులు. కౌరవుల ప్రయ త్నమంతా భగ్నంచేసి సూర్యాస్తమయాత్పూర్వమే సైంధ వుని తల పాశుపతాస్త్రంతో ఎగురవేసేడు పార్థుడు. అతణ్ణి కాపాడ వచ్చిన వీరులెందరో అర్జునుని బాణాగ్నికి ఆహుతు లయ్యారు. ఇదంతా చూసి ద్రోణుడు ఆ రాత్రి నిర్విరా మంగా యుద్ధం కొనసాగనిచ్చేడు. తండ్రిగారి యీ పంతం చూసి అశ్వత్థామకే ఆశ్చర్యం వేసింది. కాని వచ్చి చూడ బోతే కౌరవసేనలు పారిపోతున్నాయి. హఠాత్తుగా అతని కెడమ కన్ను అదిరింది. ఇంతలో ఎవరో వెనుకనుండి 'మీ నాన్నగారీ రోజుతో సరి' అంటూన్నట్టు వినిపించింది. పట్టరాని కోపంతో "ఎవడా అంటున్న దుర్మార్గుడు! మా నాన్నగారి కేమైనా ఆపదవస్తే యీపాటికి సూర్య బింబం నేల రాలవలసింది. ఏదీ అటువంటి ఉత్పాతా లేవీ

కనబడవే" అని మారు పల్కేడు తిరిగి చూస్తూను. 'హతోఽస్మి, రక్ష, రక్ష' అంటూ పరుగెత్తుకొని వస్తూన్న ద్రోణ సారథి ఆయన కంటికి కనిపించాడు. "అయ్యమ్మంతా, మీ తండ్రిగారు గతించారు. ఇక నీవే మాకు రక్ష" అంటూ అరచివచ్చి పాదాలవద్ద నిల్చాడా సారథి. అశ్వత్థామ కీవార్త వినగానే మూర్ఛ కలిగింది. కొంత సేపటికి తెప్ప రిల్లి తక్కిన సంగతులన్నీ అడిగి తెలుసుకొన్నాడు. వీరా వేశంతో యుద్ధం చేస్తూన్న ద్రోణుని ధాటి కాగలేక పాండ వులేదో కుతంత్రం పన్నినారనీ, దాని ననుసరించి ధర్మరాజు ద్రోణునికి వినిపించేలా 'అశ్వత్థామ గతించినట్లే' అని గట్టిగా అరచి 'ఏనుగై తేనేం' అని వినపడకుండా మెల్లగా పలికినా డనీ, ధర్మజుడాడి తప్పనివాడనే నమ్మికచేత ద్రోణు డశ్వ త్థామ గతించినాడనే కల్లవార్త సత్యంగా గ్రహించి పుత్రి శోకంతో ప్రాయోపవేశం చేసి ధనుర్బాణాలు త్యజించి నాడనీ, ఆ అదునుచూసి ధృష్టద్యుమ్ను డాతని కంఠ ముత్త రించేడనీ సారథి పూసగుచ్చినట్లు చెప్పాడు. అన్నీ విన్న తర్వాత అశ్వత్థామకు మరోసారి దుఃఖావేశంతో మూర్ఛ కలిగింది. ఈసారి తెలివి వచ్చేసరికి ప్రక్కనే నిల్చొని ధైర్య వచనాలు చెప్పుతూ ఓదారుస్తూన్న కృపాచార్యుడు కని పించాడు. కాని అశ్వత్థామ కోపం హద్దుపద్దులు దాటి పోతూంది. పరశురామునివంటి చండ ప్రతిజ్ఞ ఒకటి పట్ట బోయి "పాండవుల రక్తంతోగాని నేను పితృ తర్పణాలు

చెయ్యి" నన్నాడు. అతణ్ణి సముదాయించి శాంతపరుస్తూ కృపాచార్యుడిలా అన్నాడు. "అబ్బాయి, నీవెంతకైనా సమర్థుడవు. కాని ఇప్పుడు సమయం పట్టు పంతాలకి కాదు. ముందు నీకు సేనాధిపత్య పదవి రావలసిఉంది. మూడు వంతులు ఈపాటికే నీ పరోక్షంలో రాజరాజా నిర్ణయం చేసి ఉండవచ్చు. అక్కడికి వెళదాం. రా" అని అంటూ అతణ్ణి తన రథంమీద కూర్చోబెట్టుకొని దుర్యోధనుని శిబిరానికి త్రోవదీసేడు కృపాచార్యుడు.

వీరు వెళ్లేసరికి గుడారంలో కర్ణ దుర్యోధను లేకాంతంగా యుద్ధస్థితిని గురించి చర్చిస్తున్నారు. "మిత్రమా, ఈరోజు గురువుగారు చేసినపని నాకేమీ సమంజసంగా తోచలేదు. కొడుకు చావు వినగానే అతడు ధనుర్బాణాలు విడిచి మనల్ని దగా చేసేడు" అన్నాడు దుర్యోధనుడు. "నేను మొదటే చెప్పాను" అన్నాడు కర్ణుడు. "ఆచార్యుని మనస్సు అబ్బాయికి కిరీటం తొడగడానికిగాని కౌరవ రాజైన దుర్యోధనునికి కాదు. అందుకే అతడు జయద్రథుడు చనిపోతూఉంటే చూస్తూ ఊరుకో గలిగేడు. ఈయన గారి కుచ్ఛిత మెరిగినవాడు గనుకనే ద్రుపదుడితణ్ణి ఊరిలో నుంచి వెళ్ళగొట్టాడు" అన్నాడు కర్ణుడు.

ఇంతలో కృపాచార్యాశ్వత్థామ లక్కడికి చేరుకొన్నారు. వీరిని చూసి దుర్యోధనుడు ప్రసంగం మార్చి, ద్రోణుని మరణం గురించి తన సంతాపం వెల్లడించి, అశ్వ

త్థామతో కొంత సానుభూతీ, కొంత సమవేదనా ప్రకటిం చాడు. అశ్వత్థామ దానికి బదులు చెప్తూ, "చావు కేం. ఎప్పు డేనా జరగవలసిందే. కాని నేను జీవించి ఉండగా మా తండ్రి గారికిట్టి అవమానం జరిగినందుకు నేను చాలా పరితపించి సిగ్గుపడుతున్నాను" అన్నాడు.

"ఆయన స్వయంగా ధనుర్బాణాలు వదిలి చావు నాహ్వానిస్తే ఇంకొకరి దోషమేముంది? అశ్వత్థామా!" అన్నాడు కర్ణుడు. "ఎవరి దోషమో, ఎవరేమి చేయగలుగు తారో చూదాం" అంటూ వీరావేశంతో అశ్వత్థామ కర్ణునికి బదులు చెప్తూ ఇంకా ఇలా అన్నాడు. "పాండవ పాంచాల బలాల రక్తంతో పితృ తర్పణాలు నిర్వహిస్తానని నా ప్రతిజ్ఞ."

ఈ మాటలలో గల ఔచిత్యాన్ని ప్రశంసిస్తూ కృపా చార్యుడు కౌరవ సేనకీ అశ్వత్థామనే ఇక అధిపతిగా నిర్ణ యించవలసినదని దుర్యోధనునికి సలహా ఇచ్చాడు. దుర్యో ధనుడా మాటలో గల యుక్తాయుక్తతలు విచారించకుం డానే, "నిజమే. ఆయనందుకు తగినవాడే, కాని నేనా పద వికి కర్ణుని నియోగించానప్పుడే" అని విచారం నటిస్తూ జవాబు చెప్పాడు. అసలే దుఃఖంలో ఉన్న కృపాచార్యా శ్వత్థామల కిది విన్న తర్వాత మరింత అవమాన మనిపిం చింది. చివరికి పంతాలు, పట్టుదలలు, వ్యక్తి దూషణలు కూడ జరిగేయి. అశ్వత్థామ కర్ణుని సూతపుత్రుడని ఈసడిం

చాడు. అతడది విని భగ్గున మండిపడి, "మీ తండ్రిగారు పౌరుషం విడిచి, ఆడుదానిలా నీకోసం ఏడుస్తూ, శత్రువు వచ్చి జుట్టు పట్టుకొని ఈడుస్తూన్నప్పటికీ కిమ్మనలేదు. ఆ శౌర్యమే ఎక్కువో, నా సూతపుత్ర శౌర్యమే ఎక్కువో యీరోజునుండి చూదువుగానిలే" అన్నాడు అశ్వత్థామతో. "పెద్ద కబుర్లు చెప్పకు. శౌర్యముంటే రా. నన్నెదుర్కో" అని అంటూ అశ్వత్థామ కర్ణుని మీదికి కత్తి దూసేడు. దుర్యోధన కృపాచార్యులిద్దరూ తత్తరపడి వారిద్దరినీ వారించి నిలిపేరు. "బ్రాహ్మడివని ఊరుకొన్నాను, కాని లేకపోతే నీకంఠ మీపాటికె కెప్పుడో ఉత్తరించిఉందును" అన్నాడు కర్ణుడు. "నీకా అనుమానమెందుకు రా" అంటూ జందెం తెంపి, కత్తి పట్టుకొని నిలిచేడు అశ్వత్థామ. తిరిగి వాని నా పేసరికి దుర్యోధనుని కిటు, కృపాచార్యుని కటు తలప్రాణం తోకకివచ్చినంతయింది. అశ్వత్థామకి కోపం పట్టరాలేదు. "ఈ సూతపుత్రుడు సేనాధిపతిగా ఉన్నంతవరకు నేనీ యుద్ధంలో పాల్గోలేను." అని అంటూ కత్తిని నేలమీద విసరిపారేశాడు. "అది మీ యింటి ఆచారమేగా! కత్తి వదిలేసి మరేం ఘన కార్యం చెయ్యలేదులే! అన్నాడు వ్యంగ్యంగా కర్ణుడు.

ఇంతలో బయటనుండి ప్రళయ మేఘ గంభీరమైన గర్జారవం వినిపించింది. "ఒరేయి, పాపాత్ముడా, ఇన్నాళ్ళకి నీ పాపాలు బ్రిద్దలయాయి రా, దుర్మార్గుడా, రా. ఇక నెవరు నిన్ను కాపాడుతారో పిలువు. ఈరోజుతో

నీ ఆయుస్సు సరి. నా ప్రతిజ్ఞ చెల్లించి నీగుండె చీల్చి రక్తం త్రాగుతాను చూడు. ద్రౌపదిని చీర పట్టుకొని లాగినట్టు కాదు. ఇది భీమునితో పోరాటం. ''

ఆ మాటలు వినగానే అశ్వత్థామ కర్ణుని ఉలికిస్తూ ''అయ్యా, సూతపుత్రుడుగారూ, ఇదుగో మీ శౌర్య సాహసాలు ప్రదర్శించడానికి అనువైన సమయం వచ్చింది. చేతనైతే వెళ్ళి దుశ్శాసనుని బ్రతికించండి'' అన్నాడు. ''నా కంఠంలో ప్రాణముండగా ఆపని ఎన్నడూ జరుగదు'' అంటూ కర్ణుడాత్రంగా బయటికి నడిచాడు. దుర్యోధనుడు కూడ అతనితోపాటు తత్తరపడి పరుగెత్తాడు కాని బయట కోలాహలం ఇంకా ఎక్కువయింది. దుశ్శాసనుడు మరణించేడని అశ్వత్థామకి రూఢి అయింది. తన పంతానికి తానే విచారిస్తూ అతడు తన శిబిరానికి త్రోవదీసేడు. కృపాచార్యుడు రణరంగం వైపు నడిచాడు.

అక్కడ దుశ్శాసనుణ్ణి రక్షించబోయి దుర్యోధనుడు చావు దెబ్బలు తిని మూర్ఛపోయాడు. సారథి అతని రథాన్ని యుద్ధభూమినుండి ఓసరించి ఒక సురక్షిత స్థానంలో నిల్పాడు. సేన ఘోరంగా పోరు సాగిస్తూంది. కృపాచార్యుడు సేనలను పురికొల్పుతూ బాణ వర్షం కురిపిస్తున్నాడు. ఆ ప్రక్కనుండి దుశ్శాసనుని నెత్తురు త్రాగి మత్తెక్కి సింహనాదం చేస్తున్నాడు భీముడు. కొంత సేపటికి తెప్పరిల్లి తెలివి తెచ్చుకొన్నాడు దుర్యోధనుడు. '' అరే భీముడెక్కడ ''

అంటూ సారథిని గర్జించాడు. రథాన్ని దుశ్శాసనుడున్న చోటికి తోలమన్నాడు. కాని అంతా సరి అయిపోయిందన్న వార్త వినే సరికి పిడుగుపడి కూలిన వృక్షంలా మరొకసారి పెనుమూర్ఛకి లోనయాడు. తెలివి వచ్చిన పిదప ఎంతో సేపు తమ్మునికోసం విపరీతంగా విలపించాడు. ఇది ఇలా ఉండగా గోరుచుట్టుమీద రోకటి పోటన్నట్లు, ఒక సైనికుడు వచ్చి, కర్ణుని కొడుకు వృషసేనుడు అర్జునునితో పోరి గతించాడని చెప్పాడు. ఈ వార్త దుర్యోధనుణ్ణి మరోసారి మూర్ఛలో ముంచింది. తిరిగి తెలివి వచ్చిన పిదప ఆ సైనికుడతనితో ఇలా చెప్పాడు.

"పుత్రి మరణ శోకావేశం కోపంగా మారి కర్ణుడు యుద్ధం చేస్తున్నాడు. తన రక్తంతో యీ లేఖ వ్రాసి మీకిమ్మని పంపేడు" అని చెప్పి ఆ సైనికుడో లేఖ దుర్యోధనుని కిచ్చాడు. అందులో ఇలా వ్రాసిఉంది. "స్వస్తి. శ్రీ దుర్యోధన మహారాజులుంగారిని గారాబంగా కౌగలించుకొని మిత్రుడు కర్ణుడు వ్రాసి పంపిన లేఖాంశములు ఏమనగా, తాము చెప్తూవచ్చినప్రకారం నాకు యుద్ధమంటే-ప్రియబంధు మిత్రులకంటె ప్రీతిదాయకమైనది. పాండవులను మనము విధిగా జయిస్తాము. కాని దుశ్శాసనుని చంపి అతని రక్తం త్రాగుతూన్న భీమసేనుని నేనీరోజు నివారించలేక పోయినందుకు మిక్కిలి చింతిస్తున్నాను. ఇది నా అసమర్థతకి ప్రమాణంగా భావించి, తామిక నామీద ఆశలన్నీ వదులుకొని, స్వభుజాశక్తిమీద

ఆధారపడి యుద్ధం చెయ్యడంగాని, లేదా రహస్యంగా యింటికి మరలడంగాని చెయ్యవలసినదని నా ప్రార్థన.''

ఈ ఉత్తరం చదువుకొని దుర్యోధనుడు మరింత దుఃఖించాడు. అయినా మానవంతుడు గనుక లేని ధైర్యం తెచ్చుకొని కర్ణుడికీవిధంగా కబురు పంపాడు. "మన మనస్సులు, మన సంకల్పాలు ఎప్పుడూ ఒకటే. పాండవులపై పగ సాధించవలసినదే. ఆమీద బంధువులకోసం విచారిద్దాం. మా తమ్ముడు చనిపోయాడు. నీకు పుత్రశోకం కలిగింది. ఎవర్నెవరు సముదాయించాలి? యుద్ధంలో చావో రేవో తేల్చుకోవడమే మనకి తరుణోపాయం.'' అని చెప్పి పంపి తాను తిరిగి యుద్ధభూమికి పయనించాడు దుర్యోధనుడు. కాని ఇంతలో గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులు వస్తున్నారని వర్తమానం వచ్చింది. దుర్యోధనునికి చెప్పరానంతగా గ్లాని కలిగింది. పారిపోయి ఎక్కడైనా దాగొందా మనుకొన్నాడు. ''ఉదయం దుశ్శాసన సహితంగా పోయి తల్లిదండ్రులకి నమస్కరించాను. ఇప్పుడొక్కణ్ణే పోయి వారికి నాయీ పాపిష్ఠి ముఖం ఎలా చూపగలను'' అని విలపించాడు. సారధి అతణ్ణి ఏదో చెప్పి ఓదార్చసాగేడు. కొంత సేపటికి గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులతనిని సమీపించారు. సంజయుడు కూడ వారితోనే ఉన్నాడు. గత్యంతరం లేనివానివలె, ముఖం వాల్చి కంట తడిబెట్టుకొని దుర్యోధనుడు తల్లి దండ్రులను సమీపించాడు. అతని నమస్కారమందుకొని వారత

నిని కౌగలించుకొన్నారు. "నాయనా, మాటాడవేమి? ఎక్కువగా గాయాలు తగిలాయా తండ్రీ! నీవు మాటాడకపోతే నీ పెద్దతమ్ముడిక వచ్చి మాటాడతాడా?" అంటూ విలవిల విలపించింది గాంధారి. "అమ్మా నా ప్రయత్నాలు, నా ఆశలు అన్నీ భగ్నమయాయి. నావల్ల కులానికే కళంకం వచ్చింది. ఇక నేమి మాటాడేది?" అశ్రుగాద్గదికమైన స్వరంతో అన్నాడు దుర్యోధనుడు. కొంతసేపీ రీతిగా అన్యోన్యం సముదాయించుకొన్న తర్వాత గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులు అతన్ని బుజ్జగిస్తూ "నాయనా, పాండవులతో సంధి చేసుకో. ధర్మరాజు యోగ్యుడు. ఇప్పుడైనా సరే సంధి కొప్పుకుంటాడు" అన్నారు. కాని దుర్యోధనుడందు కంగీకరించలేదు. "శ్రీకృష్ణుడు వచ్చి చెప్పినప్పుడే సంధికి నేను ఒప్పుకోలేదు. ఇప్పుడు నా తమ్ము లొక్కరొక్కరే చనిపోతున్నారు. నాబలం క్షీణించిపోయింది. ఓటమి నిశ్చయమని పిస్తోంది. ఇప్పుడు సంధి చేసుకొని నేనేమి సుఖించాలి! ఇక మిగిలిన దొక్కటే కోరిక. నా తమ్ముడు దుశ్శాసనుణ్ణి చంపిన ఆ భీముని శిరస్సు నా గదతో వెయ్యిముక్కల క్రింద చిదుకగొట్టాలని. అంతే" అని ఊరుకొన్నాడు దుర్యోధనుడు.

ధృతరాష్ట్రుడు కొంచెం మెల్లిగా మాట్లాడుతూ "నాయనా ఆపని కొంత రహస్యంగా చెయ్యకూడదూ" అన్నాడు. మానవంతుడైన దుర్యోధనుడికది కూడ నచ్చలేదు. "మా తమ్ముడు బాహాటంగా ఎదిర్చి చంపబడ్డా" డన్నాడు.

ఇంతలో యుద్ధభూమిలో ఓ పెద్ద కలవరం కలిగింది. ఏమా అని చూసేటంతలో ఒక సైనికుడు పరుగెత్తుకొని వచ్చి 'మహారాజా! అంగరాజు కర్ణుడు అర్జునునితో పోరి వీరగతి పొందా' డని విన్నవించాడు. నరికిన అరటి బోదెలా ఉన్నవా డున్నట్టుగానే కుప్పగూలి మూర్ఛపోయాడు దుర్యోధనుడు. తల్లి దండ్రులు సేవకులు వగైరాలు చేసిన శీతలోపచారాలతో ఎట్టకేలకి ఎలాగో అతనికి తెలివి వచ్చింది. అతడు మరి అక్కడ నిలవలేకపోయాడు. తల్లి దండ్రులవద్ద శెలవు తీసుకొని రణరంగానికి మరలిపోబోయాడు. "నాయనా, పాండవులు మాయావులు. నువ్వు దుశ్శాసనుని పాటికూడ మాయమర్మా లెరుగవు. జాగ్రత్త సుమా" అని హెచ్చరించాడు ధృతరాష్ట్రుడు. "భీమునితోనే నువ్వు కూడా యుద్ధం చేస్తావా, తండ్రీ" అంటూ విలపించింది గాంధారి. "లేదమ్మా, కర్ణుని సంహరించిన ఆ పరమ పాపాత్ములు నరనారాయణులు, వారితో యుద్ధం చేయబోతున్నాను." అన్నాడు దుర్యోధనుడు.

ఇంతలో విజయోత్సాహంతో వీరాలాపాలు చేస్తూ ఆ ప్రక్కనుండి భీమార్జునులు అక్కడికి వచ్చారు. కాని గాంధారీ ధృతరాష్ట్రు లిక్కడఉండటం చూసి అర్జునుడు 'వారికి మన క్లేశం కలిగించకూడదు రాపోదాం' అని భీముణ్ణి మరో ప్రక్కకి మళ్ళించి తీసుకొని పోబోయాడు. కాని భీముడు వింటాడా? అతనికిది చక్కని అవకాశంగా

కనిపించింది వారినేడిపించడానికి. "దుశ్శాసనుణ్ణి చంపి ప్రతిజ్ఞ నెరవేర్చుకొన్న మీ కొడుకు భీమసేనుడు నమస్కరిస్తున్నాడు" అని చెప్పి గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులకి నమస్కరించాడు. ఆ మాటలు శూలాలవలె తగిలాయి వారికి. మరు మాటలేక దుఃఖంతో క్రుంగిపోతూన్న తన తల్లి దండ్రులను చూసి దుర్యోధనుడు చాలా కటకట పడ్డాడు. "వారినెందుకలా పరితపింప జేస్తావు భీమసేనా? యుద్ధానికి కారణం నేను. నన్ను గెల్వనిదే నీ గర్వం వృథా" అని అంటూ అతడు భీమునితో మల్లయుద్ధానికి కలియబడ్డాడు. కాని ఇటు గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులు అటు అర్జునుడు ఉండి ఎలాగో అప్పటికి వారిద్దరినీ విడిపించి ఎడంగా నిల్పగలిగారు. పరిస్థితి గమనించి అర్జునుడు గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులవద్ద శెలవు పుచ్చుకొని భీమునితో సహా తమ శిబిరానికి వెళ్ళిపోయారు.

నాటికి సూర్యాస్తమయం అయింది. యుద్ధం విరమించింది. దుర్యోధనుణ్ణి వెతుకుతూ అశ్వత్థామ అక్కడికి వస్తూన్నట్టు దూతలు చెప్పారు. అదివిని ధృతరాష్ట్రుని మనస్సులో క్రొత్త ఆశ చిగురెత్తింది. "నాయనా, అశ్వత్థామ వస్తున్నాడట. ఎదుర్కొలిచ్చి రప్పించు. ఇతడు తండ్రిని మించిన కొడుకు. విశేషించి చిరంజీవి." అని దుర్యోధనుడితో అన్నాడు. గాంధారికూడ అవే మాటలను వచించింది. కాని దుర్యోధనుని కది నచ్చలేదు. "నాకభిన్న మిత్రుడైన కర్ణుని చావు యీ మహాత్మునికి పరమప్రియమైన విషయం.

ఇతనిమీద నాకేమి ఆశలుంటాయి, నాన్నగారూ?'' అన్నాడు దుర్యోధనుడు నిరాశగానూ, దుఃఖంతోనూనూ. ఇంతలో అశ్వత్థామ అక్కడికి వచ్చి చేరుకున్నాడు. ''కర్ణుని చావు విని, నీవు యుద్ధం చేయడానికి వచ్చినట్టున్నావు. అశ్వత్థామా, కొంచెం తాళరాదూ. నా చావుకూడ విందువుగాని.'' అన్నాడతనితో దుర్యోధనుడు. ఈ ఎత్తిపొడుపులో గల ఆంతర్యం గ్రహించేడు అశ్వత్థామ. ఈతనికింకా కర్ణపక్షపాతం పోలేదే అని అనుకొన్నాడు. 'తథాస్తు' అని చివాలున వెనుతిరిగి వెళ్ళిపోయాడు.

గాంధారీ ధృతరాష్ట్రులిది గమనించి కొయ్యబారిపోయారు. శతవిధాల కొడుకు మతి మరల్చడానికి ప్రయత్నించి విఫలులయారు. చివరకు గాంధారి సంజయునిద్వారా అశ్వత్థామకు కబురుపెట్టింది. ''తండ్రీ, నన్ను చూసి నా ఆపద గ్రహించి, నా పిల్లలలో ఓ పిల్లడిగా పెరిగినందుకు యీ ఆపత్సమయంలో దుర్యోధనుని విడిచిపోవడం నీకు ధర్మమేమో ఆలోచించు'' అని చెప్పమంది. ధృతరాష్ట్రుకు కూడ అదేవిధంగా కబురుపెట్టాడు. చీకటి నలుప్రక్కలా కమ్ముతూంది. ముందేమి చెయ్యాలనేది ఎవరికీ బోధపడ లేదు. అందరూ కలిసి శల్యుని గుడారానికివెళ్ళి అక్కడ అన్ని సంగతులు ఆలోచించడానికి బయల్దేరారు. ఆరాత్రి శల్యునికి సేనాధిపత్య మివ్వబడింది.

మర్నాటియుద్ధం మరీ ఘోరంగా జరిగింది. దుర్యోధనునిసేన నామమాత్రావ శేషమయింది. ఎటు చూచినా

శవాలే తప్ప జీవించిన సైనికులు లేకపోయేసరికి దుర్యోధనుని గుండె చెరువై, ఆశలడుగంటి, రణభూమిలో కాలు నిలువక, అతడు ద్వైపాయన హ్రదానికి పోయి దాగొన్నాడు. అతణ్ణి వెతుకుతున్నారు పాండవబలంవారు. ఆనాటి యుద్ధంలో ధర్మరాజు బాగా అలిసిపోయాడు. అందుచేత ద్రౌపదీ శిబిరానికిపోయి విశ్రాంతి తీసుకొంటున్నాడు. తాను శల్యుణ్ణి ఏవిధంగా చంపినదీ చెప్పి వినిపిస్తున్నాడామెకు. ఇంతలో ఒక చారుడు వచ్చి "అయితే యీరోజున దుర్యోధనుడంతరించాలి. లేదా నేను ప్రాణాలు త్యజించాలి' అని భీముడు ప్రతిజ్ఞ పట్టినట్లు వార్త వినిపించాడు. ఇది భీషణమైన ప్రతిజ్ఞ. దుర్యోధనుడా రోజు కాస్తా ఎక్కడో కనపడకుండా దాగుంటే, మరి భీముడు గతించవలసిందేనా? వెంటనే సహదేవునితో చెప్పి శిబిరావాసంలో చాటింపు వేయించి, దుర్యోధనుని జాడలు చూపి చెప్పిన వాళ్ళకి గొప్ప బహుమాన మిస్తానని ప్రకటించాడు ధర్మరాజు.

మరి కొద్ది నిమిషాలలోనే ద్రుపదుడు వచ్చి, దుర్యోధనుడు కనిపించినట్లూ, భీమదుర్యోధనులు గదాయుద్ధం చేస్తూన్నట్లూ తనకి తెలిసిందని చెప్పాడు. ఎవరో ఒక వేటకాని సహాయ్యంతో భీమాదులు దుర్యోధనుడు ద్వైపాయన హ్రదంలో దాగున్నాడని తెలుసుకొన్నారనీ, అక్కడికి వెళ్ళి నిందావాక్యాలు, ఎత్తిపొడుపు మాటలు ఆడి అతణ్ణి బయటకు రప్పింపగలిగారనీ, కూడ చెప్పాడు. "ఇప్పుడిక

విజయోత్సవానికి కావలసిన ప్రయత్నాలే తరువాయి" అన్న ద్రుపదుని వాక్యాలకి సంతసించి ధర్మరాజాతని నెంతగానో సమ్మానించాడు.

దుర్యోధనుని స్నేహితులలో చార్వాకుడని ఓ రాక్షసుడున్నాడు. వాడు మునివేషం ధరించి ధర్మరాజును వెతుకుతూ వచ్చాడు. మునీశ్వరుడే అనుకొని ధర్మరాజు వానికి స్వాగత సత్కారాలు జరిపేడు. వాడు, తాను ద్వైపాయన హ్రదంనుండి వస్తున్నాననీ, భీమ దుర్యోధనుల యుద్ధం జరుగుతూండగా బలరాము డక్కడికి వచ్చినాడనీ, తన ప్రియశిష్యుడైన దుర్యోధనుణ్ణి గెలిపిద్దామనే తలంపుతో ఆయన వానికి రహస్యంగా కొన్ని ఎత్తులు చెప్పాడనీ, దానికి తట్టుకోలేక భీముడోడి పోయినాడని చెప్పాడు. "దుశ్శాసనుణ్ణి చంపిన దుఃఖానికి బదులుతీర్చుకో దలచి దుర్యోధనుడు భీముని నిర్దాక్షిణ్యంగా సంహరించాడు" అని కూడ చెప్పేసరికి ద్రౌపదీ ధర్మజు లిద్దరూ దుఃఖావేశంతో కుప్పగూలి మూర్ఛపోయారు. కొంతసేపటికి తెప్పరిల్లి తర్వాత సంగతి ఏమయిందని ప్రశ్నించారా కపటమునిని. "ఇంకేముంది. భీముడు చనిపోయిన పిదప అర్జునుడు దుర్యోధనునితో తలపడ్డాడు. బలరాము డిదే తరుణమని తమ్మునితో ఏదో మంతనాలాడి, అతణ్ణి వెంటబెట్టుకొని ద్వారకకి వెళ్ళిపోయాడు" అని యింతవరకు అతడు చెప్పినది వినేసరికి మిగత సంగతి వారికి విననక్కర లేదనిపించింది.

ద్రౌపది గోలుగోలున ఏడ్చి తాను చితి పేర్చుకొని అగ్నిలో దూకి మరణిస్తానని నిశ్చయించుకొంది. సేవకులతో చెప్పి కట్టెలు తెప్పించి చితి పేర్పించమన్నది. దుర్యోధనునితో పోరాడి తానుకూడ భీమార్జునులు పోయిన త్రోవనే పోతానన్నాడు ధర్మరాజు. "అది పౌరుషమైన మాట" అని చెప్పి మాయామునిని సెలవు పుచ్చుకొన్నాడు.

చితి మండుతూంది. కుంతీ సుభద్రలకీ, నకుల సహదేవులకీ కబుర్లు వెళ్ళాయి. అర్జునుని సంగతి ఏమయినదీ పూర్తిగా తెలియనిదే యీ ఆరాట మెందుకని ద్రౌపదినోదార్చబోయాడు ధర్మరాజు. "నాకోసం ప్రతిజ్ఞబట్టిన భీమసేనుడు గతించాక, నాకెందుకీ బ్రతుకు" అని అగ్నిలో దుముకడమే తన కర్తవ్యమని పలికింది ద్రౌపది. "అదృష్టవశాత్తూ, అర్జునుడు జయిస్తే, అతణ్ణి బలరామునితో మాత్రం తలపడవద్దని చెప్పిరా" అని ఒక దూతని పంపాడు ధర్మరాజు. తాను చావుకి తెగించి, అవశ్యాచరణీయమైన పితృతర్పణాది ప్రాయశ్చిత్త కార్యాలన్నీ నిర్వర్తించాడు.

ఇంతలో అక్కడ భీముడు దుర్యోధనుని ఓడించి, వాని తొడలు విరుగగొట్టి, ఆ నెత్తురుతో చేతులు తడుపుకొని 'ద్రౌపదిజుట్టు యీ చేతులతో ముడివేస్తాన' ని పరుగెత్తుకొని వస్తున్నాడు. దూరంనుండి వస్తూన్న భీముణ్ణి చూసి దుర్యోధను డనుకొన్నాడా సేవకుడు. వాడు పరుగెత్తుకొనివచ్చి 'మహారాజా దుర్యోధనుడు గదాధారియై

యీ వైపే వస్తున్నాడ' ని ఆత్రంగా చెప్పాడు ధర్మరాజుతో. భీముడు దగ్గరయ్యాడు. ధర్మరాజుకి గాభరా హెచ్చయింది. దుఃఖం, కోపం, భయం అన్నీ కలిసి అతడి వివేక శక్తిని అణచివేశాయి. క్రింద మీదులు చూడకుండా పరుగెత్తి వెళ్ళి తానే భీమునితో మల్లయుద్ధానికి తలపడ్డాడు. "ఇదుగో, ద్రౌపదీ, చూడీ దుర్యోధనుడికి చావు ఇప్పుడే వ్రాసివుంది. నీ జుట్టు ముడి నేను వేసి, మా తమ్ముని ప్రతిజ్ఞ చెల్లిస్తాను." అని కేకవేసి, ఎక్కడ లేని శౌర్యమూ, సాహసమూ తెచ్చుకొని అతడు భీముని ఎదిరించబోయాడు. "ఎందుకూ? నేనే ముడివేస్తాను" అంటూ దగ్గరసా వచ్చి ద్రౌపది ఉన్నచోటికి పోబోయాడు భీముడు. మరోసారి అవమానం జరుగుతుందనుకొని బెదిరి పరుగెత్తింది ద్రౌపది. భీముని అడ్డగించి పట్టుకొన్నాడు ధర్మరాజు. దుర్యోధనుడే అనుకొని తన బలమంతా ప్రయోగించి సందిటలో నొక్కుతున్నాడు భీముణ్ణి. "ఆ, ఆ, అన్నయ్యా, నేను భీముణ్ణి. దుర్యోధనుడి తొడలు చీల్చి వచ్చాను. ద్రౌపది జుట్టు ముడివెయ్యాలని ఆత్రంగా వస్తే అడ్డగిస్తావేమి? ఎవరిమీద నా కోపం?" అన్నాడు భీముడు.

ధర్మరాజు ఆ కంఠం విన్నతర్వాత మైకం వదిలినట్లయింది. తమ్ముని ముఖం చూసి తటాలున కౌగలించుకొన్నాడు. "నిజంగా, భీముడివేనా" అని మరోసారి చూసి, మళ్ళా కౌగలించుకొన్నాడు. తర్వాత తాపీగా తాను

విన్నదీ, అనుమానించినదీ చెప్పి ద్రౌపదిని భయంలేదు రమ్మనమని పిల్చాడు. ఇంతలో కృష్ణార్జునులు కూడ అక్కడికివచ్చి చేరుకొన్నారు. భీముడు ద్రౌపది జుట్టు చిక్కు విప్పి ముడివేశాడు. " చార్వాకుణ్ణి బావ పొట్టుకొన్నాడు. నేను వాణ్ణి సంహరించానని చెప్పాడు అర్జునుడు. అక్కడికి ధర్మరాజు మనస్సు శాంతించింది. విజయ దుందుభులు మ్రోయసాగాయి.

శ్రీకృష్ణుని కృపవలన ఒక శుభముహూర్తాన ధర్మరాజు పట్టాభిషిక్తుడై, ధర్మయుతంగా నేల పాలింపసాగాడు.



0883 - 246 2565
903 246 2565

MOHAN PUBLICATIONS

# మోహన్ పబ్లికేషన్స్,

అజంతా హోటల్ ఎదుట, కోటగుమ్మం, రాజమహేంద్రవరం - 533101.
WWW.MOHANPUBLICATIONS.COM

## మావద్ద లభించు గ్రంథములు

### 1. వ్రతకథలు - పూజలు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | శ్రీ వినాయక వ్రతం | వెల రూ.10-00 |
| 2. | శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజా-పుణ్యాహవాచనం | 30-00 |
| 3. | శ్రీ విఘ్నేశ్వరపూజ (కాణిపాకక్షేత్రమాహాత్మ్యంతో) | 10-00 |
| 4. | సంకష్టహరచతుర్థి శ్రీమహాగణపతి వ్రతం | 30-00 |
| 5. | వరలక్ష్మీ వ్రతం | 10-00 |
| 6. | కేదారేశ్వర వ్రతం | 10-00 |
| 7. | త్రినాధ వ్రతం(కలర్) | 10-00 |
| 8. | త్రినాధవ్రతం(సాదా) | 5-00 |
| 9. | క్షీరాబ్ధి వ్రతం | 12-00 |
| 10. | మంగళ గౌరీవ్రతం | 10-00 |
| 11. | వైభవలక్ష్మీ వ్రతం ఫోటో యంత్రంతో | 25-00 |
| 12. | శ్రీలక్ష్మీ కుబేర వ్రతం (ఫోటో యంత్రంతో) | 25-00 |
| 13. | కనకమహాలక్ష్మీ వ్రతం (కామేశ్వరీపాటతో) | 25-00 |
| 14. | సంతోషీమాతా వ్రతం | 25-00 |
| 15. | ఏడు శనివారాల వ్రతం | 25-00 |
| 16. | సత్యనారాయణవ్రతం | 25-00 |
| 17. | శ్రీ సువర్చలాహనుమద్దీక్ష | 30-00 |
| 18. | శివదీక్ష | 10-00 |
| 19. | కాత్యాయనీ వ్రతం | 20-00 |
| 20. | సౌభాగ్య గౌరీవ్రతం | 20-00 |
| 21. | తిరుప్పావై (ధనుర్మాసవ్రతం) | 36-00 |
| 22. | స్త్రీల వ్రతకథలు | 36-00 |
| 23. | స్త్రీలవ్రతకథలుస్థూలాక్షరి (నేదునూరిగంగాధరరావుగారి) | 54-00 |
| 24. | పెళ్ళి పాటలు - స్త్రీలపాటలు (కామేశ్వరిపాటతో) | 36-00 |
| 25. | సర్వదేవతా పూజావిధానం | 25-00 |
| 26. | ఆరువ్రతాలు | 30-00 |
| 27. | రాహుకాలంలోదుర్గాదేవీపూజా | 10-00 |

ఈ ధరలు నికరముకాదు, ఎప్పటికప్పుడు మారుచుండవచ్చును.

| | | |
|---|---|---|
| 28. | తులసి నిత్యపూజ, తులసీఉపయోగాలు | 10-00 |
| 29. | శ్రీ చక్ర రహస్య విజ్ఞానమ్ | 36-00 |
| 30. | శ్రీచక్ర పూజావిధానం(పెద్దది) | 36-00 |
| 31. | లక్ష్మీ - గౌరీ నిత్యపూజ | 10-00 |
| 32. | శ్రీ సరస్వతీ నిత్యపూజ | 10-00 |
| 33. | శ్రీ దుర్గానిత్యపూజ | 10-00 |
| 34. | కాలభైరవ నిత్యపూజ | 10-00 |
| 35. | శివపూజ | 10-00 |
| 36. | వీరభద్ర పూజ | 10-00 |
| 37. | ఆంజనేయ నిత్యపూజ | 10-00 |
| 38. | నాగేంద్ర స్వామి పూజ | 10-00 |
| 39. | సుబ్రహ్మణ్య నిత్యపూజ | 10-00 |
| 40. | రామదేవుని కథ | 10-00 |
| 41. | శివదేవుని కథ | 10-00 |
| 42. | లక్ష్మీనరసింహపూజ | 10-00 |
| 43. | వేంకటేశ్వరపూజ | 10-00 |
| 44. | బ్రహ్మంగారి నిత్యపూజ | 10-00 |
| 45. | సూర్య నిత్యపూజ | 10-00 |
| 46. | నవగ్రహ నిత్యపూజ | 10-00 |
| 47. | రుక్మిణీ కల్యాణం | 25-00 |
| 48. | ఉమామహేశ్వర వ్రతం | 36-00 |
| 49. | శ్రీ కామేశ్వరీ వ్రతం | 36-00 |
| 50. | 16 సోమవారముల వ్రతము | 25-00 |
| 51. | పార్వతీకల్యాణం | 25-00 |
| 52. | సహస్రకమలవర్తి వ్రతము | 25-00 |
| 53. | పంచముఖ ఆంజనేయ పూజావిధానము | 36-00 |
| 54. | అష్టనాగపూజ | 36-00 |
| 55. | పూజలు ఎందుకుచేయాలి ? | 36-00 |
| 56. | ఏ దేవునికి ఏపుష్పాలతో పూజించాలి? | 36-00 |
| 57. | ఏ దేవునికి ఏప్రసాదం నైవేద్యం పెట్టాలి? | 36-00 |
| 58. | ఏదేవునికి ఏవిధముగాదీపారాధనచెయ్యాలి? | 36-00 |
| 59. | ఏదేవునికి ఎన్ని ప్రదక్షిణలుచేయాలి ? | 36-00 |
| 60. | హనుమద్ వ్రతం | 36-00 |
| 61. | పంచాయతన పూజ | 63-00 |
| 62. | 28 వ్రతములు | 120-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 63. | కలశపూజలు (9ఒకేసారి) | 150-00 |
| 64. | కలశపూజలు (విడివిడిగా) (ప్రింటులో) | .... |
| 65. | హ్రీంకార మహాయజ్ఞం (ప్రింటులో) | .... |
| 66. | గోమాత | 40-00 |

## 2. స్తోత్రాలు-సుప్రభాతములు సహస్రనామములు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | శ్రీ లలితా విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు<br>పురాణపండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి సంకలనం | 45-00 |
| 2. | లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (హిందీ) ,, | 50-00 |
| 3. | లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రములు (ఇంగ్లీషు) ,, | 50-00 |
| 4. | స్థూలాక్షరిలలితావిష్ణుసహస్రనామస్తోత్రములు(పత్రికసైజ్) | 99-00 |
| 5. | లలితావిష్ణు (కేస్ బైండ్) 1/8 డెమ్మి | 63-00 |
| 6. | స్థూలాక్షరీ లలితావిష్ణు (క్రౌన్‌సైజు)కేస్‌బైండ్ | 108-00 |
| 7. | సర్వదేవతా స్తోత్రమంజరి | 120-00 |
| 8. | సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళిః (63) | 24-00 |
| 9. | విష్ణుసహస్రనామస్తోత్రమ్ (క్రౌన్) | 25-00 |
| 10. | లలితా సహస్రనామ స్తోత్రమ్ (క్రౌన్) | 36-00 |
| 11. | లలితా సహస్రనామములు | 24-00 |
| 12. | లక్ష్మీ సహస్రనామములు | 24-00 |
| 13. | దుర్గా సహస్రనామములు | 24-00 |
| 14. | ఆంజనేయ సహస్రనామములు | 24-00 |
| 15. | శివ సహస్రనామములు | 24-00 |
| 16. | విష్ణు సహస్రనామములు | 24-00 |
| 17. | గణపతి సహస్రనామములు | 24-00 |
| 18. | సుబ్రహ్మణ్య సహస్రనామములు | 24-00 |
| 19. | గాయత్రి సహస్రనామములు | 24-00 |
| 20. | లలితావిష్ణు సహస్రనామస్తోత్రాలు | 24-00 |
| 21. | శ్రీరామా సహస్రనామములు | 24-00 |
| 22. | సరస్వతి సహస్రనామములు | 24-00 |
| 23. | సూర్యసహస్రనామములు & ఆదిత్యహృదయం | 24-00 |
| 24. | శ్రీవేంకటేశ్వరసహస్రనామములు | 24-00 |
| 25. | మణిద్వీపవర్ణన (పెద్దది) | 24-00 |
| 26. | సంధ్యావందనం | 24-00 |
| 27. | మంత్రపుష్పమ్ | .... |
| 28. | త్రిభాషా హనుమాన్‌చాలీసా | 15-00 |
| 29. | హనుమాన్ చాలీసా | 10-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 30. | మణిద్వీపవర్ణన (పాకెట్) | 10-00 |
| 31. | ఆరు చాలీసాలు | 10-00 |
| 32. | శివారాధన (శివస్తోత్రాలు) | 10-00 |
| 33. | వేంకటేశ్వర సుప్రభాతం (పాకెట్) | 10-00 |
| 34. | ఆరుదండకాలు | 5-00 |
| 35. | వేంకటేశ్వర గోవిందనామములు | 5-00 |
| 36. | అష్టలక్ష్మీ స్తోత్రమ్ కనకధారాస్తోత్రమ్ | 10-00 |
| 37. | దేవీఖడ్గమాలాస్తోత్రమ్ (మహిషాసురమర్దనీస్తోత్రంతో) | 10-00 |
| 38. | సుందరకాండ (పాకెట్) | 10-00 |
| 39. | భగవద్గీత మూలం | 27-00 |
| 40. | రామరక్షాస్తోత్రమ్ | 15-00 |
| 41. | స్తోత్ర రత్నావళి | 36-00 |
| 42. | పురాణపండ లలితా-విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ) | 10-00 |
| 43. | పురాణపండ లలితాసహస్రనామస్తోత్రమ్(మినీ) | 10-00 |
| 44. | పురాణపండ విష్ణు సహస్రనామస్తోత్రమ్ | 10-00 |
| 45. | పురాణపండ ఆదిత్య హృదయం | 10-00 |
| 46. | మంత్రపుష్పం (మినీ) | 10-00 |
| 47. | శివానందలహరి-సౌందర్యలహరి | 36-00 |
| 48. | కుజదోషం | 10-00 |
| 49. | కాలసర్ప దోషం | 10-00 |
| 50. | మీ అప్పులు తీరాలా? | 10-00 |
| 51. | దృష్టిదోషాలు నివారణ | 10-00 |
| 52. | పంచసూక్తములు | 10-00 |
| 53. | సంధ్యావందనం | 10-00 |
| 54. | రుద్రనమకమ్-చమకమ్ | 10-00 |
| 55. | గాయత్రీమంత్రాలు | 10-00 |
| 56. | హయగ్రీవ స్తోత్రమాల | 10-00 |
| 57. | దక్షిణామూర్తి స్తోత్రమాల | 10-00 |
| 58. | ద్వాదశ జ్యోతిర్లింగాలు - పంచారామాలతో | 10-00 |
| 59. | శ్రీసూక్తం పురుష సూక్తం | 10-00 |
| 60. | నవగ్రహస్తోత్రమాల | 36-00 |
| 61. | మహాన్యాసమ్ | 36-00 |
| 62. | సుందరకాండ గానామృతం | 36-00 |
| 63. | గోమాతపూజావిధానము | 10-00 |
| 64. | ఆనందసిద్ధి - 1 శ్రీదేవీ స్తోత్రమాల | 108-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 65. | ఆనందసిద్ధి - 2 ఏ సమస్యకు ఏ స్తోత్రమ్ పారాయణచేయాలి | 108-00 |
| 66. | ఆనందసిద్ధి-3 మానసదేవీ స్తోత్రమాల | 108-00 |
| 67. | శ్రీ కాలభైరవ రక్షా కవచమ్ | 63-00 |
| 68. | అర్చన | 40-00 |
| 69. | నిత్యదేవతార్చన | 40-00 |
| 70. | సర్వదేవతా స్తోత్ర నిధి | 99-00 |
| 71. | శ్రీచక్ర నవవరణార్చన | 63-00 |
| 72. | చండీ సప్తశతి పారాయణ క్రమం | 99-00 |
| 73. | శ్రీదేవి స్తోత్ర రత్నావళి 32 దేవి స్తోత్రాలకు తాత్పర్యంతో | 99-00 |
| 74. | వనదుర్గా మంత్రానుష్ఠాన క్రమమ్ | 63-00 |
| 75. | శ్రీ కాలభైరవ వ్రతము | 63-00 |

## 3. శ్రీ సాయి దత్త గ్రంథములు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | శ్రీ సాయిబాబా సచ్చరిత్ర | 120-00 |
| 2. | సంపూర్ణ శ్రీ గురు చరిత్ర | 120-00 |
| 3. | శ్రీ సాయిఆరాధన-షిర్డివైభవం | 120-00 |
| 4. | శ్రీ సాయిబాబా జీవిత చరిత్ర (క్రౌన్) | 63-00 |
| 5. | శ్రీ గురుచరిత్ర (క్రౌన్) | 63-00 |
| 6. | నవనాధ చరిత్ర | 99-00 |
| 7. | శ్రీసాయిచరిత్ర (భైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం | 63-00 |
| 8. | శ్రీగురుచరిత్ర (భైండు) ప్రయాణపుపారాయణగ్రంథం | 63-00 |
| 9. | సత్యదత్తవ్రతం దత్తాత్రేయపూజాకల్పం,సహస్రంతో | 30-00 |
| 10. | అనఘాదేవీ వ్రతం | 30-00 |
| 11. | భక్తుల ప్రశ్నలకు బాబా జవాబులు | 30-00 |
| 12. | శ్రీ సాయిపూజాకల్పం (సహస్రంతో) | 25-00 |
| 13. | శ్రీ సాయిభజనమాల | 20-00 |
| 14. | శ్రీ సాయి భజన్స్ | 20-00 |
| 15. | శ్రీ సాయిభక్తి గీతాలు | 20-00 |
| 16. | శిరిడిహారతులు (భావంతో) | 20-00 |
| 17. | "శ్రీసాయి"కోటి | 27-00 |
| 18. | "శ్రీసాయిరామ్"కోటి | 20-00 |
| 19. | శ్రీ సాయినాథ స్తోత్రమంజరి | 10-00 |
| 20. | శ్రీ సాయివేయినామాలు | 8-00 |
| 21. | శ్రీ సాయి హారతులు (పాకెట్) | 15-00 |
| 22. | శ్రీ సాయి స్తవనమంజరి | 10-00 |
| 23. | హిందీ శ్రీ సాయి హారతులు | 15-00 |

| | |
|---|---|
| 24. శని సింగణాపూర్ క్షేత్రమాహాత్మ్యం | 63-00 |
| 25. ఇంగ్లీషు శ్రీ సాయిహారతులు | 15-00 |
| 26. షిరిడి దర్శనం-శ్రీసాయి వైభవం | 99-00 |
| 27. సాయిసత్యవ్రతం | 30-00 |
| 28. సాయి అనుగ్రహమ్ | 120-00 |
| 29. నవగురువారాల వ్రతకల్పము | 15-00 |
| 30. శ్రీదత్తలీలామృతము | 99-00 |
| 31. హృదయంలో సాయి | 15-00 |
| 32. శ్రీషిరిడీసాయి లీలామృతం(శ్రీసచ్చరిత్ర) | 120-00 |
| 33. గజాననమహరాజ్ చరిత్ర | 99-00 |

## 4. జ్యోతిషాలు

| | |
|---|---|
| 1. 'కాలచక్రం' గంటలపంచాంగం (గార్గేయ) | 72-00 |
| 2. గ్రహభూమి పంచాంగము (గార్గేయ) | 108.00 |
| 3. ఆనందసిద్ధి పంచాంగం (వై.వి.శాస్త్రి) | 63.00 |
| 4. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు (12రాశులువారికి) | 50.00 |
| 5. ములుగు వారి రాశిఫలితాలు విడివిడిగాఒక్కొక్కటి | 12.00 |
| 6. కాలచక్రంజ్యోతిషక్యాలండర్ | 25.00 |
| 7. గ్రహబలం క్యాలండర్ (శ్రీనివాసగార్గేయ-భక్తిటివి) | 25.00 |
| 8. శుభమస్తు (పిడపర్తి) క్యాలండర్ | 25.00 |
| 9. సాదా క్యాలండర్ | 5.00 |
| 10. పాకెట్ క్యాలండర్ | 15.00 |
| 11. తాజకనీలకంఠీయమ్ | 100-00 |
| 12. కేరళ జ్యోతిష రహస్యాలు | 180-00 |
| 13. జ్యోతిష బ్రహ్మ రహస్యాలు | 180-00 |
| 14. మానసాగరి జాతకపద్ధతి | 180-00 |
| 15. వరాహమిహిర జాతకపద్ధతి | 180-00 |
| 16. వధూవర వివాహమైత్రిద్వాదశకూటములు | 99-00 |
| 17. సింపుల్ రెమిడీస్ | 180-00 |
| 18. శంభు హోరప్రకాశిక | 250-00 |
| 19. పూర్వ పరాశరి | 100-00 |
| 20. పరాశర జ్యోతిషవిజ్ఞాన సర్వస్వం | 200-00 |
| 21. ప్రశ్న సింధు | 99-00 |
| 22. నక్షత్ర విశేష ఫలితాలు | 63-00 |
| 23. సూర్యసిద్ధాంతపంచాంగగణితంచేయడంఎలా? | 180-00 |
| 24. దృక్సిద్ధాంతపంచాంగగణితం చేయడంఎలా? | 180-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 25. | ఆయుర్దాయ నిర్ణయం | 63-00 |
| 26. | జాతక గణిత ప్రవేశిక | 63-00 |
| 27. | జ్యోతిషమర్మబోధిని | 63-00 |
| 28. | జ్యోతిష ప్రశ్నోత్తరమాల | 63-00 |
| 29. | ముహూర్తం నిర్ణయించడంఎలా? | 63-00 |
| 30. | జాతక మకరందం | 63-00 |
| 31. | జ్యోతిష సరస్వతి | 63-00 |
| 32. | మీజననకాల విశేషాలు | 63-00 |
| 33. | ముహూర్త విజ్ఞాన భాస్కరం | 63-00 |
| 34. | జ్యోతిష స్వయంబోధిని | 63-00 |
| 35. | శుభముహూర్త శిరోమణి | 63-00 |
| 36. | నక్షత్ర ఫలమంజరి | 36-00 |
| 37. | పంచాంగం చూసే విధానం | 36-00 |
| 38. | సర్వార్థ జ్యోతిషం | 36-00 |
| 39. | ప్రాథమిక జ్యోతిషం | 36-00 |
| 40. | నవరత్నములు శుభయోగములు | 36-00 |
| 41. | శుభశకునాలు | 30-00 |
| 42. | హస్తరేఖాఫలితాలు | 36-00 |
| 43. | సంఖ్యల్లో భవిష్యత్ | 36-00 |
| 44. | ముహూర్త దీపిక | 99-00 |
| 45. | పుట్టుమచ్చలు ఫలితాలు | 30-00 |
| 46. | కలలు ఫలితాలు | 30-00 |
| 47. | జాతక చక్రం వేయడం ఎలా? | 36-00 |
| 48. | మానసాగరి (ప్రాచీనజ్యోతిషగ్రంథం) -పుచ్చాశ్రీనివాసరావు | 250-00 |
| 49. | జ్యోతిషశాస్త్ర చిట్కాలు | 120-00 |
| 50. | గుప్తా శతాబ్ది పంచాంగం (1940-2050) | 999-00 |
| 51. | ప్రశ్నచండేశ్వరమ్ | 63-00 |
| 52. | ద్వాదశభావ ఫలచంద్రిక | 250-00 |
| 53. | జ్యోతిష శతయోగరత్నావళి (నూరుయోగాలఫలితాలు) | 120-00 |
| 54. | అంగసాముద్రికం | 36-00 |
| 55. | హస్త సాముద్రికం | 63-00 |
| 56. | లాల్ కితాబ్ | 99-00 |
| 57. | శకునశాస్త్రం | 63-00 |
| 58. | ఆధునికప్రశ్నశాస్త్రం | 120-00 |
| 59. | పరాశరజ్యోతిష ప్రశ్నజ్యోతిషం | 180-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 60. | అష్టకవర్గు (కొండపల్లి) | 63-00 |
| 61. | బృహత్‌జాతకం (ప్రాచీనప్రతికిపునర్ముద్రణ) | 250-00 |
| 62. | లగ్నరత్నాకరం | 63-00 |
| 63. | షట్పంచాశిక | 120-00 |
| 64. | 40 రోజుల్లో జ్యోతిషంనేర్చుకొనండి | 270-00 |
| 65. | 40 రోజుల్లో సాముద్రికంనేర్చుకొనండి | 180-00 |
| 66. | 40 రోజుల్లో సంఖ్యాశాస్త్రం | 180-00 |
| 67. | 40 రోజుల్లో నక్షత్ర (నాడీ) ఫలితములు | 270-00 |
| 68. | 40 రోజుల్లో వైద్యజ్యోతిషం నేర్చుకోండి | 250-00 |
| 69. | మీ పుట్టినతేదీ అద్భుతరహస్యాలు (సాయిగణపతిరెడ్డి) | 270-00 |
| 70. | కె.పి.జ్యోతిషం (పరిచయం) | 63-00 |
| 71. | ముహూర్తచింతామణి | 99-00 |
| 72. | సూర్యచంద్ర గ్రహణములు | 63-00 |
| 73. | ప్రసిద్ధవ్యక్తుల జాతకాలు (వేరేకొండప్ప) | 180-00 |
| 74. | అదృష్టరెమెడీస్ | 144-00 |
| 75. | గ్రహసంచార ఫలనిర్ణయదీపిక | 63-00 |
| 76. | జ్యోతిష రెమిడీస్ | 300-00 |
| 77. | జాతకమార్తాండం పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి) | 250-00 |
| 78. | జ్యోతిషవిద్యాప్రకాశిక పాతప్రతికి యథాతథం (కొండపల్లి) | 250-00 |
| 79. | నాడీజ్యోతిషం | 63-00 |
| 80. | నక్షత్రపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య) | 63-00 |
| 81. | లగ్నపారిజాతం (గోరసవీరభద్రాచార్య) | 63-00 |
| 82. | గౌతమసంహిత | 63-00 |
| 83. | హోరరత్నమాల | 63-00 |
| 84. | జాతకఫల మణిమంజరి | 200-00 |
| 85. | పుష్కర పంచాంగం (2013-14నుండి 2024-25) | 560-00 |
| 86. | దశాభుక్తిఫల నిర్ణయం | 250-00 |
| 87. | వింత జోష్యములు | 63-00 |
| 88. | షోడశవర్గులు | 200-00 |
| 89. | రవిగ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 90. | చంద్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 91. | కుజ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 92. | బుధ గ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 93. | గురు గ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 94. | శుక్ర గ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 95. | శని గ్రహ సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 96. | రాహు & కేతు గ్రహముల సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 97. | ఆధునిక గ్రహములు-ఉపగ్రహములు సమస్త ప్రభావములు | 99-00 |
| 98. | ముహూర్తమార్తాండం | 63-00 |
| 99. | లఘుజాతకం | 63-00 |
| 100. | జాతకాలంకారము | 63-00 |
| 101. | మేషలగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 102. | వృషభ లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 103. | మిధున లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 104. | కర్కాటక లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 105. | సింహలగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 106. | కన్యలగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 107. | తుల లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 108. | వృశ్చిక లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 109. | ధనుస్సు లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 110. | మకర లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 111. | కుంభ లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 112. | మీన లగ్న ఫలితములు | 99-00 |
| 113. | నారద సంహిత | 200-00 |
| 114. | పంచాంగపీఠికలేఖికాగణితం | 250-00 |
| 115. | తారాబలం - చంద్రబలం (వేరే కొండప్ప) | 99-00 |
| 116. | సులభలగ్న సాధన (చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా) | 200-00 |
| 117. | రాహు కేతువుల యోగము | 99-00 |
| 118. | ఛాయాగ్రహములు | 99-00 |
| 119. | జ్యోతిషవిజ్ఞాన దీపిక | 63-00 |

## బి.వి.రామన్ గారి గ్రంథములు

| | | |
|---|---|---|
| 120. | జ్యోతిష విద్యారంభం | 50-00 |
| 121 | గ్రహభావ బలములు | 50-00 |
| 122. | కాలచక్రదశ | 50-00 |
| 123. | అనుభవ ప్రశ్నాజ్యోతిషం | 50-00 |
| 124. | జ్యోతిషశాస్త్రంలో వాతావరణ భూకంపాలు | 50-00 |
| 125. | పురోగామి జాతకం | 50-00 |
| 126. | భావార్థరత్నాకరం | 75-00 |
| 127. | భారతీయజ్యోతిష సర్వస్వం | 75-00 |
| 128. | అష్టకవర్గ పద్ధతిః | 75-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 129. | జ్యోతిషశాస్త్రంలో సందేహాలు,సమాధానాలు | 75-00 |
| 130. | ప్రశ్నతంత్ర | 75-00 |
| 131. | ముహూర్తం | 75-00 |
| 132. | విశిష్ట జాతకములు | 125-00 |
| 133. | భారతీయఫలితజ్యోతిషం | 125-00 |
| 134. | 300 ముఖ్యమైన యోగములు | 125-00 |
| 135. | జాతకంపరిశీలించడంఎలా ? | 300-00 |

**రాష్ట్రపతి అవార్డుగ్రహీత, మహామహోపాధ్యాయ, వాచస్పతి**
**శ్రీ మధురకృష్ణమూర్తిగారి గ్రంథములు**

| | | |
|---|---|---|
| 136. | బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-1 | 200-00 |
| 137. | బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-2 | 200-00 |
| 138. | బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-3 | 200-00 |
| 139. | బృహత్పరాశరహోరాశాస్త్రము-4 | 200-00 |
| 140. | భావార్థరత్నాకరము | 100-00 |
| 141. | ముహూర్త చింతామణి | 100-00 |
| 142. | ముహుర్త చింతామణి-పార్టు2 | 200-00 |
| 143. | స్వప్న శాస్త్రము | 36-00 |
| 144. | శతయోగమంజరి | 50-00 |
| 145. | వ్రతనిర్ణయకల్పవల్లి | 250-00 |
| 146. | దైవజ్ఞవల్లభం | 75-00 |
| 147. | వసంతరాజశకునమ్ (బృహత్శకునశాస్త్రం) | 250-00 |
| 148. | వాస్తుశాస్త్రవివేకము-1 | 100-00 |
| 149. | వాస్తుశాస్త్రవివేకము-2 | 200-00 |
| 150. | వాస్తుశాస్త్రవివేకము-3 | 100-00 |
| 151. | వాస్తుశాస్త్రవివేకము-4 | 200-00 |
| 152. | అనుభవసులభవాస్తు - 1 | 50-00 |
| 153. | అనుభవసులభవాస్తు - 2 | 100-00 |
| 154. | పంచాంగ వివేకము | 99-00 |
| 155. | వశిష్ఠ సంహిత | 360-00 |
| 156. | పంచపక్షి శాస్త్రం (కేస్బైండ్) | 200-00 |

## 5. వాస్తులు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | 40 రోజుల్లో "వాస్తువిద్య" నేర్చుకొనండి | 180-00 |
| 2. | వాస్తుశాస్త్ర రహస్యములు | 200-00 |
| 3. | వాస్తునుబట్టి మీ ఇల్లు | 63-00 |
| 4. | మీరూ మీ వాస్తు | 63-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 5. | గృహవాస్తు చిట్కాలు | 63-00 |
| 6. | వాస్తు పూజ | 63-00 |
| 7. | వాస్తు సూత్రములు | 63-00 |
| 8. | వాస్తుశాస్త్ర రహస్యాలు | 63-00 |
| 9. | గృహవాస్తు వర్గులు | 99-00 |
| 10. | విశ్వకర్మవాస్తు శాస్త్రరీత్యా మీ ఇంటి ప్లానులు | 63-00 |
| 11. | విశ్వకర్మ వాస్తుశాస్త్రరీత్యా మీఇండ్లఆయములు | 99-00 |
| 12. | విశ్వకర్మ వాస్తు శాస్త్రం(చిత్రాలగురుమూర్తిగుప్తా) | 180-00 |
| 13. | ఆధునిక గృహవాస్తు | 99-00 |
| 14. | శుభవాస్తు | 270-00 |
| 15. | వాస్తుయంత్ర రత్నావళి | 120-00 |
| 16. | వాస్తుశాస్త్రం | 120-00 |
| 17. | హౌస్ ప్లాన్స్ | 63-00 |
| 18. | గృహనిర్మాణ వాస్తు | 63-00 |
| 19. | వాస్తు రెమెడీస్ | 63-00 |
| 20. | గృహవాస్తు దర్పణం | 63-00 |
| 21. | జ్యోతిష-గృహవాస్తుచంద్రిక | 200-00 |
| 22. | వాస్తురత్నాకరం (కొండపల్లి) | 63-00 |
| 23. | వాస్తుశిరోమణి ,, | 120-00 |
| 24. | వాస్తుసంగ్రహమ్ ,, | 63-00 |
| 25. | పంచవాస్తు పారిజాతం ,, | 120-00 |
| 26. | వాస్తుడిండిమమ్ ,, | 63-00 |
| 27. | వాస్తుదుందిభి ,, | 120-00 |
| 28. | విశ్వకర్మవాస్తుప్రకాశిక (కేస్‌బైండ్) | 250-00 |
| 29. | కృష్ణవాస్తుశాస్త్రము | 63-00 |
| 30. | జలవాస్తు,శల్యవాస్తు (దంతూరిపండరీనాథ్) | 99-00 |
| 31. | మయవాస్తు (గోరసవీరభద్రాచార్య) | 120-00 |
| 32. | వాస్తు జ్యోతి | 63-00 |
| 33. | మన ఇల్లు-మనవాస్తు | 99-00 |
| 34. | వాస్తవ వాస్తుపూజావిధానము | 108-00 |
| 35. | వాస్తు దర్పణం | 120-00 |

## 6. మంత్రశాస్త్రాలు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | మంత్రసాధన | 63-00 |
| 2. | తంత్రజాలం | 63-00 |
| 3. | మంత్రశక్తి | 63-00 |

| | |
|---|---|
| 4. దత్తాత్రేయ తంత్రవిద్య | 63-00 |
| 5. దత్తాత్రేయ మూలికాతంత్రమ్ | 63-00 |
| 6. తాంత్రిక పంచాంగం | 63-00 |
| 7. యక్షిణీ తంత్రం | 63-00 |
| 8. మంత్రానుష్ఠాన చంద్రిక | 63-00 |
| 9. సర్వదేవతా మంత్రకవచములు | 63-00 |
| 10. మంత్రాక్షరాలరహస్యం (బీజాక్షరనిఘంటువు) | 63-00 |
| 11. సర్వదేవతా మంత్రరత్నావళి | 63-00 |
| 12. సదాచార దీపిక | 63-00 |
| 13. యోగినీ-వామకేశ్వరతంత్రం | 63-00 |
| 14. ప్రపంచసారతంత్రం | 63-00 |
| 15. బదనిక తంత్రమ్ | 63-00 |
| 16. ఉచ్ఛిష్ట గణపతి తంత్రమ్ | 63-00 |
| 17. గుప్త సాధన తంత్రం | 63-00 |
| 18. గంధర్వ తంత్రమ్ | 63-00 |
| 19. సౌందర్యలహరి (మంత్రయంత్రరత్నావళి) | 63-00 |
| 20. యంత్ర మంత్ర తంత్ర | 63-00 |
| 21. పాశుపత తంత్రం | 99-00 |
| 22. పంచదశ మహాఖడ్గ తంత్రం | 99-00 |
| 23. రుద్రాష్టాధ్యాయః | 99-00 |
| 24. మంత్రసిద్ధి | 120-00 |
| 25. పరశురామతంత్రమ్ | 108-00 |
| 26. శ్రీలలితావిలోమ పంచదశీ | 108-00 |
| 27. శ్రీ గురు తంత్రం | 108-00 |
| 28. గాయత్రీ తంత్రమ్ | 108-00 |
| 29. మహాశక్తి మంత్ర తంత్ర రహస్యాలు | 150-00 |
| 30. శ్రీ దుర్గ తంత్రమ్ | 200-00 |
| 31. మహామృత్యుంజయఅమృతపాశుపతమ్ | 200-00 |
| 32. సర్ప (నాగ)తంత్రం | 250-00 |
| 33. హవన తంత్రం | 250-00 |
| 34. షోడశనిత్యతంత్రం | 250-00 |
| 35. శాక్తేయతంత్రం | 250-00 |
| 36. రుద్రయామళతంత్రం | 250-00 |
| 37. లక్ష్మీప్రత్యంగిరా తంత్రమ్ | 250-00 |
| 38. హిరణ్యశూలినీ తంత్రమ్ | 250-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 39. | మాయాప్రత్యంగిరా తంత్రమ్ | 250-00 |
| 40. | శ్రీ విశ్వరూప ప్రత్యంగిరా తంత్రమ్ | 250-00 |
| 41. | స్వర్ణాకర్షణభైరవతంత్రం | 250-00 |
| 42. | కాశీవిశాలాక్షి తంత్రం | 250-00 |
| 43. | శాంతితంత్రమ్ | 250-00 |
| 44. | యంత్రసిద్ధి | 360-00 |
| 45. | శ్రీ లక్ష్మీతంత్రమ్ | 360-00 |
| 46. | మంత్రమహోదధి (స్త్రీదేవతాఃకల్పమ్) | 360-00 |
| 47. | మంత్రమహోదధి (పురుషదేవతాఃకల్పమ్) | 360-00 |
| 48. | మంత్రశాస్త్రం (గ్రంథము) | 360-00 |
| 49. | ప్రత్యంగిరాకృత్యాతంత్రం | 360-00 |
| 50. | కామధేనువు తంత్రం | 360-00 |
| 51. | శూలినీదుర్గాతంత్రం | 360-00 |
| 52. | శ్రీవిద్య రహస్యం | 290-00 |
| 53. | కులార్ణవ తంత్రమ్ | 150-00 |
| 54. | ఆచార్య సిద్ధ నాగార్జునతంత్రం (ఒరిజనల్) | 390-00 |
| 55. | సిద్ధమూలిక రహస్యం (మంత్ర,యంత్రసహితం) | 63-00 |

## 7. గ్రంథాలు - ఆరాధనలు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | భగవద్గీత శ్లోక తాత్పర్య సహితం | 54-00 |
| 2. | భగవద్గీత (వచనం) | 99-00 |
| 3. | భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యం-కేసుబైండింగ్ | 72-00 |
| 2. | గణేశ ఆరాధన 1 | 99-00 |
| 3. | గణేశోపాసన 2 | 99-00 |
| 4. | నవగ్రహావైభవం | 99-00 |
| 5. | నవగ్రహ రెమెడీస్ | 99-00 |
| 6. | నవగ్రహ వేదం | 99-00 |
| 7. | శనిగ్రహారాధన | 99-00 |
| 8. | ఆదిత్యారాధన | 99-00 |
| 9. | సుబ్రహ్మణ్యారాధన | 99-00 |
| 10. | శ్రీ శివ ఆరాధన | 99-00 |
| 11. | లక్ష్మీ ఆరాధన | 99-00 |
| 12. | హనుమదారాధన | 99-00 |
| 13. | లలితారాధన | 99-00 |
| 14. | శ్రీ చక్రారాధన | 99-00 |
| 15. | గాయత్రీ ఆరాధన | 99-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 16. | వీరభద్రారాధన | 99-00 |
| 17. | కుజగ్రహారాధన | 99-00 |
| 18. | భైరవారాధన | 99-00 |
| 19. | దైవారాధన | 99-00 |
| 20. | గీతారాధన (భగవద్గీత శ్లోకతాత్పర్యసహిత) | 99-00 |
| 21. | శ్రీవేంకటేశ్వరాధన | 99-00 |
| 22. | హయగ్రీవారాధన | 99-00 |
| 23. | లక్ష్మీనరసింహారాధన | 99-00 |
| 24. | శ్రీ బాలాత్రిపురసుందరీ స్తోత్ర కదంబం | 99-00 |
| 25. | దేవీ లీలామృతం | 99-00 |
| 26. | పురాణపండ సుందరకాండ వచనం | 99-00 |
| 27. | పురాణపండ రామాయణం | 99-00 |
| 28. | పురాణపండ భారతం | 99-00 |
| 29. | పురాణపండ భాగవతం | 99-00 |
| 30. | (సూరి) వాల్మీకి రామాయణం | 99-00 |
| 31. | కాలసర్ప యోగం | 99-00 |
| 32. | నిత్య జీవితములో రుద్రాక్షలు | 99-00 |
| 33. | నిత్య జీవితములో నవరత్నాలు | 99-00 |
| 34. | వేదసూక్తములు | 99-00 |
| 35. | వేమన పద్యసారామృతం | 99-00 |
| 36. | పండగలు పర్వదినాలు | 99-00 |
| 37. | సూక్తిరత్నాలు | 99-00 |
| 38. | హనుమచ్చరిత్ర | 99-00 |
| 39. | నవగ్రహ దర్శనమ్ | 99-00 |
| 40. | నిత్యజీవితంలో నవగ్రహాలు | 99-00 |
| 41. | సాలగ్రామములు | 99-00 |
| 42. | గురుశుక్ర ప్రభావము చంద్రకళానాడీ | 99-00 |
| 43. | శనిగ్రహరెమిడీస్ | 99-00 |
| 44. | జాతకసుధాసారము-జాతకమోక్షప్రదాయిని | 99-00 |
| 45. | వివాహజ్యోతిషమంజరి-మ్యారేజ్‌మ్యాచింగ్‌గైడ్ (సాయిగణపతిరెడ్డి) | 99-00 |
| 46. | మీపుట్టినతేదీనిబట్టి మీజీవితరహస్యాలు (న్యూమరాలజీ లైఫ్‌గైడ్) ,, | 99-00 |
| 47. | మీఅదృష్టానికి (పేరు) నేమ్‌కరక్షన్ ,, | 99-00 |
| 48. | న్యూమరాలజీ రెమిడీస్ | 99-00 |
| 49. | మూకపంచశతీ | 99-00 |
| 50. | శ్రీరామకర్ణామృతం | 99-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 51. | రహస్యకుక్కుటశాస్త్రం | 300-00 |
| 52. | ఉపాసన విధానం | 99-00 |
| 53. | పంచమవేదం మహాభారతం | 99-00 |
| 54. | దేవుళ్ళు డాట్ కామ్ | 99-00 |
| 55. | గణపతిభాష్యం | 99-00 |
| 56. | యజుర్వేద ఉపనయనవివాహప్రయోగమంజరి | 99-00 |
| 57. | నవయోగులు | 99-00 |
| 58. | ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోనిదర్శించవలసిన ప్రముఖదర్గాలు | 99-00 |
| 59. | సకలదేవతాఅష్టోత్తరాలు(పెద్దది)-(180అష్టోత్తరశతనామావళులతో) | 99-00 |
| 60. | సకలదేవతా అష్టోత్తరశతనామావళులు (కేస్‌బైండింగ్) | 216-00 |
| 61. | సకలదేవతా సహస్రనామములు | 99-00 |
| 62. | ఆధ్యాత్మిక సూక్తి నిధి | 99-00 |
| 63. | బ్రాహ్మణులు గోత్రాలు,ప్రవరలు | 99-00 |
| 64. | సర్వదేవతాస్వరూపుడు శ్రీ వేంకటేశ్వరుడు | 99-00 |
| 65. | శ్రీ లక్ష్మీసన్నిధి | 99-00 |
| 66. | శ్రీలక్ష్మీగణపతి హోమకల్పం | 99-00 |
| 67. | మార్షల్‌ఆర్ట్స (కరాటే,కుంగ్‌ఫూనేర్చుకోండి) | 99-00 |
| 68. | మ్యాజిక్‌గైడ్ | 99-00 |
| 69. | చదరంగం | 99-00 |
| 70. | పంచముఖ హనుమత్ వైభవం | 63-00 |
| 71. | గరుడపురాణం | 40-00 |
| 72. | మాఘపురాణం | 36-00 |
| 73. | శివపురాణం | 36-00 |
| 74. | వైశాఖపురాణం | 36-00 |
| 75. | కార్తీక పురాణం | 36-00 |
| 76. | కార్తీక పురాణం (చిన్నది) | 25-00 |
| 77. | సర్వకార్యసిద్ధికి రామాయణపారాయణ | 63-00 |
| 78. | పెద్దబాలశిక్ష | 50-00 |
| 79. | గాయత్రీ మహిమ | 36-00 |
| 80. | వృక్షదేవతలు | 63-00 |
| 81. | యాజుష స్మార్త సంస్కార చంద్రిక | 200-00 |
| 82. | సనాతనవైదిక బ్రాహ్మణస్మార్తాగమకల్పమ్ | 150-00 |
| 83. | చతుర్వేదములు | 120-00 |
| 84. | నవగ్రహారాధన | 120-00 |
| 85. | తాళపత్ర సమాహార గోపురం | 120-00 |
| 86. | మనుధర్మ శాస్త్రం (వచనంలో...) (కేస్‌బైండు) | 250-00 |

| | | | |
|---|---|---|---|
| 87. | మానవధర్మములు | | 120-00 |
| 88. | వేదమంత్ర సంహిత | | 120-00 |
| 89. | సహస్రలింగార్చన | | 120-00 |
| 90. | శ్రీ శివగీత | | 120-00 |
| 91. | ద్వాదశఉపనిషత్తులు | | 120-00 |
| 92. | పురాణపండవారి సౌందర్యలహరి | (కేస్‌బైండ్) | 250-00 |
| | (శ్లోకతాత్పర్యసహిత విపులవ్యాఖ్యతో) | సాదా | 120-00 |
| 93. | బృహత్ శివ స్తోత్ర రత్నాకరము | | 200-00 |
| 94. | బృహత్ దేవీ స్తోత్రరత్నాకరము | | 200-00 |
| 95. | బృహత్ విష్ణు స్తోత్రరత్నాకరము | | 200-00 |
| 96. | కేదారనాథ్ బదరీనాథ్ యాత్రాగైడు | | 63-00 |
| 97. | దక్షిణావృత శంఖములు | | 63-00 |
| 98. | 108 దివ్యదేశాల విష్ణుక్షేత్రదర్శిని | | 36-00 |
| 99. | ధర్మసింధువు(కేస్‌బైండింగ్) | | 270-00 |
| 100. | భారతీయ శైవక్షేత్రయాత్రాదర్శిని | | 99-00 |
| 101. | చిలుకూరి బాలాజీచరిత్ర | | 36-00 |
| 102. | భగవత్‌స్తుతి | | 63-00 |
| 103. | సూర్యోపాసన | | 36-00 |
| 104. | కాశీఖండం | | 250-00 |
| 105. | దేవీభాగవతం | | 360-00 |
| 106. | శ్రీ ఆంజనేయం | | 216-00 |
| 107. | ధర్మసందేహాలు | | 216-00 |
| 108. | ఆధ్యాత్మిక దైవిక వస్తువులు | | 250-00 |
| 109. | రామాయణం | | 600-00 |
| 110. | పోతన భాగవతం | | 900-00 |
| 111. | శివమంత్రములు | | 63-00 |

## 8. వైద్య గ్రంథాలు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | ఆహారం ఆరోగ్యం | 36-00 |
| 2. | మూలికావైద్య చిట్కాలు | 36-00 |
| 3. | ఆయుర్వేద వైద్య చిట్కాలు | 30-00 |
| 4. | గృహవైద్య రహస్యాలు | 36-00 |
| 5. | గృహవైద్యసారం | 36-00 |
| 6. | హోమియోవైద్యం (ద్వాదశలవణచికిత్స) | 63-00 |
| 7. | ప్రకృతివైద్యం | 36-00 |
| 8. | ఆహారం-వైద్యం | 99-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 9. | సంపూర్ణ ఆయుర్వేద-చిట్కా వైద్యం | 99-00 |
| 10. | ఆయుర్వేదమ్ | 36-00 |
| 11. | ఆయుర్వేద మూలికావైద్యదీపిక | 99-00 |
| 12. | దుంపకూరలు, ఆకుకూరలు, కాయగూరలు (వాడకం - ఉపయోగాలు) | 99-00 |
| 13. | ఏకమూలికావైద్యం | 99-00 |
| 14. | అష్టాంగ హృదయం (4భాగాలు) | 1200-00 |
| 15. | రహస్యసిద్ధయోగవైద్యసారమ్ | 99-00 |
| 16. | ప్రాథమిక హోమియోవైద్యం | 99-00 |
| 17. | ఒబెసిటి | 99-00 |
| 18. | హెల్త్‌గైడ్ | 99-00 |
| 19. | ఆయుర్వేదం-జీవనవేదం | 99-00 |
| 20. | ఫుడ్‌థెరపి | 63-00 |
| 21. | న్యాచురల్‌థెరపి | 99-00 |
| 22. | సంపూర్ణఆరోగ్యానికి 20ని॥ | 63-00 |
| 23. | కీళ్ళనొప్పులు మీ సమస్యలైతే... | 99-00 |
| 24. | యోగామంత్ర | 63-00 |
| 25. | యోగా మండే టు సండే | 63-00 |
| 26. | హెర్బల్ మెడిసిన్-హెల్త్‌టుడే | 99-00 |
| 27. | హెల్త్‌ఫైల్ | 108-00 |
| 28. | వస్తుగుణపాఠం | 250-00 |
| 29. | రసాయన వాజీకరణ తంత్రం | 150-00 |
| 30. | వస్తుగుణ మకరందం | 400-00 |
| 31. | నాటువైద్యం -(కేస్‌బైండ్) | 360-00 |
| 32. | నాటువైద్యం (చిన్నది) | 99-00 |
| 33. | ప్రాణాయామము-యోగ | 63-00 |

## 9. అయ్యప్ప - భవానీ రకాలు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | శ్రీ అయ్యప్ప లీలామృతం | 30-00 |
| 2. | శ్రీ అయ్యప్ప భజనపాటలు | 63-00 |
| 3. | శ్రీ అయ్యప్ప పూజాకల్పం | 20-00 |
| 4. | శ్రీ అయ్యప్ప భక్తి గీతాలు | 20-00 |
| 5. | హారతిగైకొనుమా | 40-00 |
| 6. | శ్రీ అయ్యప్ప దీక్ష F | 10-00 |
| 7. | శ్రీ అయ్యప్ప భజనమాల F | 10-00 |
| 8. | శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యపూజ P | 10-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 9. | శ్రీ అయ్యప్ప నిత్యనియమావళి P | 10-00 |
| 10. | భవానీదీక్ష (శ్రీ భవానీ లీలామృతం) | 36-00 |
| 11. | దేవీలీలామృతం | 99-00 |
| 12. | శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం | 20-00 |
| 13. | దేవీ భక్తిగీతాలు | 20-00 |
| 14. | భవానీదీక్ష P | 10-00 |
| 15. | దేవీ భక్తిమాల F | 10-00 |
| 16. | శ్రీ అయ్యప్ప భజనావళి | 120-00 |
| 17. | అయ్యప్పపూజావిధి (జేసుదాసుసాంగ్స్‌తో) | 24-00 |

## 10. భజనలు - కీర్తనలు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | అన్నమయ్య కీర్తనలు | 20-00 |
| 2. | శ్రీరామదాసు కీర్తనలు | 20-00 |
| 3. | సర్వదేవతా మంగళహారతులు | 20-00 |
| 4. | వసుంధర మంగళ హారతులు | 25-00 |
| 5. | సౌభాగ్య దేవతా మంగళహారతులు | 36-00 |
| 6. | సర్వదేవతా భజనలు | 36-00 |
| 7. | చిట్టి పొట్టి పాటలు | 10-00 |
| 8. | జాతీయ గీతాలు | 10-00 |
| 9. | దేశభక్తి గీతాలు | 36-00 |
| 10. | పండుగలు-పుణ్యక్షేత్రాలు భక్తిగీతాలు | 36-00 |
| 11. | గొబ్బిళ్ళపాటలు,లాలిపాటలు,కోలాటపాటలు | 36-00 |
| 12. | అన్నమయ్య సంకీర్తనలు | 99-00 |
| 13. | పెళ్ళిపాటలు-స్త్రీలపాటలు | 36-00 |
| 14. | భక్తానంద భజనకీర్తనలు(ఓల్డ్‌సినీస్టైల్) | 36-00 |
| 15. | సర్వదేవతాభక్తిమణిమాల | 36-00 |
| 16. | బతుకమ్మ ఉయ్యాల పాటలు | 36-00 |
| 17. | అన్నమయ్య సంకీర్తనానిధి(1000కీర్తనలు) | 270-00 |

## 11. హిట్స్ సాంగ్స్

| | | |
|---|---|---|
| 1. | ఘంటసాల భక్తిగీతాలు-భగవద్గీత | 36-00 |
| 2. | ఎస్.పి.బాలు భక్తిగీతాలు | 36-00 |
| 3. | ఘంటసాల సుమధురగీతాలు | 99-00 |
| 4. | పి. సుశీల సుమధురగీతాలు | 99-00 |

| | | |
|---|---|---|
| 5. | ఎస్.పి. బాలు సుమధురగీతాలు | 99-00 |
| 6. | ఎస్.జానకి సుమధురగీతాలు | 99-00 |
| 7. | వేటూరి సుందరరామమూర్తిహిట్స్ | 99-00 |
| 8. | సర్వదేవతా సినీభక్తిగీతాలు | 99-00 |

## 12. స్త్రీలకు ఉపయుక్త పుస్తకములు

| | | |
|---|---|---|
| 1. | శ్రీకాంతామణి వంటలు (వెజ్) | 63-00 |
| 2. | శ్రీకాంతామణి వంటలు (నాన్‌వెజ్) | 63-00 |
| 3. | శాకాహార వంటలు | 30-00 |
| 4. | మాంసాహారవంటలు | 30-00 |
| 5. | చిట్టిచిట్కాలు | 30-00 |
| 6. | అందానికి చిట్కాలు | 30-00 |
| 7. | పిల్లల పేర్లు (పెద్దది) | 30-00 |
| 8. | పిల్లల పేర్లు (చిన్నది) | 10-00 |
| 9. | లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ శాలీబోర్డర్స్ | 36-00 |
| 10. | లేటెస్ట్ ఎంబ్రాయిడరీ డిజైన్స్ | 36-00 |
| 11. | చిన్నారులకు చిరుతిళ్ళు | 30-00 |
| 12. | పసందైన ఫాస్ట్‌ఫుడ్ వంటలు | 30-00 |
| 13. | పలావ్‌లు, ఫ్రైడ్ రైస్‌లు, వెరైటీరైస్‌లు | 30-00 |
| 14. | వేపుళ్ళు-ఇగుర్లు | 30-00 |
| 15. | బ్రేక్‌ఫాస్ట్ వంటలు | 30-00 |
| 16. | పండుగలలో చేసుకొనే పిండివంటలు | 30-00 |
| 17. | మైక్రోవేవెన్ వంటలు | 99-00 |
| 18. | సర్వదేవతాభక్తిమాల | 36-00 |
| 19. | పిల్లలపేర్లు (బాబు) | 36-00 |
| 20. | పిల్లలపేర్లు (పాప) | 36-00 |
| 21. | మోడ్రన్ మెహందీ (గోరింటాకు డిజైన్స్) | 36-00 |
| 22. | మోడ్రన్ పిల్లలపేర్లు | 99-00 |
| 23. | నోరూరించే నాన్‌వెజ్‌వంటలు | 99-00 |
| 24. | మోడ్రన్ టైలరింగ్ (లేడీస్ & జంట్స్) | 99-00 |

## వివిధ రకాలు

| | |
|---|---|
| ఎందరోమహానుభావులు | 270-00 |
| యోగాసనాలు | 36-00 |
| సూర్యనమస్కారములు | 36-00 |
| పొడుపు కథలు (చిన్నవి) | 10-00 |

| | |
|---|---|
| హిందీ–తెలుగు–స్వబోధిని | 20-00 |
| ఇంగ్లీషు–తెలుగు–స్వబోధిని | 20-00 |
| జనరల్ నాలెడ్జ్ | 20-00 |
| నూరు ఎక్కాలు | 10-00 |
| 1-100 టేబుల్ బుక్ | 10-00 |
| 1-100 టేబుల్‌బుక్ (క్రౌన్‌సైజు) | 4-50 |
| శ్రీరామకోటి | 27-00 |
| శ్రీశివకోటి | 27-00 |
| మేజిక్ | 30-00 |
| అంకెలతో గారడీ | 30-00 |
| హృదయస్పందన (కవితలు) | 30-00 |
| వాత్స్యయన కామసూత్రాలు | 36-00 |
| ఎ.పి.టూరిస్ట్ గైడు | 36-00 |
| ఇంద్రజాల రహస్యాలు | 30-00 |
| మహేంద్రజాల రహస్యాలు | 30-00 |
| శరీరభాష (బాడీ లాంగ్వేజ్) | 99-00 |
| క్రియాయోగం | 36-00 |
| ఆనందంగా జీవిద్దాం | 99-00 |
| హరిశ్చంద్ర నాటకం | 50-00 |
| వాత్సాయనకామసూత్రాలు | 99-00 |
| పంచసాయకం | 99-00 |
| రతిరహస్యాలు | 99-00 |
| అనంగరంగం (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్) | 99-00 |
| శృంగారకేళి (కంభంపాటి స్వయంప్రకాష్) | 99-00 |
| గాయత్రీవిజ్ఞాన్ | 99-00 |
| చింతామణి (నాటకం) | 50-00 |
| బాలనాగమ్మ | 50-00 |
| కాళహస్తి స్త్రీల వ్రతకథలు | 36-00 |
| కాళహస్తి రామాంజనేయ యుద్ధం(బదిరెడ్డి) | 50-00 |
| కాళహస్తి గోవింద నామాల భగవద్గీత | 36-00 |
| కాళహస్తి గృహవాస్తు చింతామణి | 99-00 |
| కాళహస్తి గృహవాస్తు మర్మాలు (బైండు) | 63-00 |
| రామరాయవాస్తుశాస్త్రం(ముద్రగడరామారావు) | 90-00 |
| ఎం.ఎస్.ఆర్.హనుమాన్‌చాలీసా | 10-00 |
| ఎం.ఎస్.ఆర్.సుందరకాండ | 80-00 |
| బ్రహ్మంగారిజీవితచరిత్ర (జవంగుల) | 125-00 |
| శ్రీ ఆదిశంకరాచార్య దివ్యచరితామృతం | 40-00 |

| | |
|---|---|
| కాశీరామేశ్వర మజిలీ కథలు | 63-00 |
| శ్రీలలితాసహస్రనామము(భాస్కరభాష్యం) | 600-00 |
| ప్రకృతిసిద్ధాంతములు-వేదవిజ్ఞానము-ఫలితజాతక సూత్రములు | 595-00 |

ముదుండి విశ్వనాథరాజుగారి గ్రంథములు

| | | |
|---|---|---|
| విశ్వకర్మ ప్రకాశము | | 80-00 |
| ప్రాచీనవాస్తుశాస్త్రాలు-ఆధునికవాస్తుపరిశీలన | ,, | 250-00 |
| నారద సంహిత | ,, | 150-00 |
| వాస్తురాజవల్లభము-మూలానువాదము | ,, | 60-00 |
| మయమతము - వచనము | ,, | 80-00 |
| బృహత్సంహిత - వచనము | ,, | 160-00 |
| వాస్తువిజ్ఞానజ్యోతి | | ...... |
| పురోహిత దర్శని (గోరసవీరభద్రాచార్య) | | .... |
| విశ్వకర్మవాస్తువిద్యారహస్యములు | ,, | .... |
| వాస్తు విజ్ఞాన చంద్రిక | ,, | .... |
| మహాదశా పారిజాతం | ,, | .... |
| వాస్తు నారాయణీయం | ,, | 120-00 |
| యోగావళీఖండం | ,, | 120-00 |
| ముహూర్తసింధువు | | 150-00 |
| సర్వార్థచంద్రిక (4భాగాలు) | | 1208-00 |
| మీరే న్యూమరాలజిస్ట్ (దావూద్) | | 370-00 |
| నిర్ణయసింధు (2భాగాలు) | | 590-00 |
| సాయి... | ,, | 45-00 |
| శ్రీ దుర్గానందలహరి | ,, | 200-00 |
| ఆరతిసాయిబాబా | ,, | 11-00 |
| ప్రతిష్ఠకల్పః(సాగి నరసింహమూర్తి) | | 500-00 |
| తాజుద్దీన్‌బాబా సచ్చరిత్ర | | 100-00 |

**సుమారు 100 సం॥రాలునాటి ప్రాచీన ప్రతులు తిరిగి**
**ఈ క్రింది గ్రంథములు ప్రచురించబడినవి.**

| | |
|---|---|
| శ్రీరామ మంత్రానుష్ఠానము | 300-00 |
| శ్రీరామనవరాత్రోత్సవకల్పః | 300-00 |
| సీతారామ కథా సుధ అయోధ్యకాండ | 200-00 |
| సీతారామ కథా సుధ బాలకాండ | 150-00 |
| అరణ్యకాండ | 100-00 |
| శ్రాద్ధము ఎందుకు పెట్టాలి ? షోడశ సంస్కారములు | 200-00 |
| స్మార్త కాపర్ది కారికలు | 200-00 |
| నపుంసక సంజీవనము, వైద్య శిరోమణి | 200-00 |
| విషవైద్య చింతామణి | 200-00 |

| | |
|---|---|
| హేమాద్రి సూరిణా ప్రాయశ్చిత్తాధ్యాయః | 300-00 |
| సర్వమూలికా గుణరత్నాకరం | 300-00 |
| ఆపస్థంబీయ ధర్మసూత్రాలు | 300-00 |
| సర్వశాంతి దర్పణం - అపర ప్రయోగ దర్పణం | 200-00 |
| గణకరంజని | 200-00 |
| సంతాన దీపిక | 200-00 |
| తిథినిర్ణయ కాణ్డః | 250-00 |
| ముహూర్త దర్పణం | 200-00 |
| జ్యోతిష శాస్త్ర రత్నము (శ్రీపతిజాతక పద్ధతి) | 250-00 |
| లఘుతాచకము | 200-00 |
| శ్రీ వైఖనస పైతృమేదిక ప్రయోగః | 300-00 |
| స్మృతి రత్నాకరము (ధర్మశాస్త్రం) | 400-00 |
| జాతకామృతతసారం | 300-00 |
| జాతక బోధిని | 300-00 |
| సంగీత విద్యాదర్పణం | 300-00 |
| సంగీత సర్వార్థసారసంగ్రహం | 300-00 |
| ముహూర్త మార్తాండం(టీకతాత్పర్యం) | 450-00 |
| జాతకరహస్యం | 200-00 |
| రాజమార్తాండం | 200-00 |
| ఆయుర్దాయదీపిక | 200-00 |
| వైద్యామృతం | 200-00 |
| అనుపానమంజరీ | 200-00 |
| నవగ్రహశాంతి విధానం-ఉదకశాంతి విధిః | 200-00 |
| చికిత్సరత్నము | 200-00 |
| స్వరచింతామణి | 200-00 |
| ద్వాదశలోహ భస్మవిధానం | 200-00 |
| దైవజ్ఞయశో విభూషణం | 200-00 |
| అనుపాన రత్నకరము | 200-00 |
| కాలామృతము | 250-00 |
| దైవజ్ఞకర్ణామృతము | 300-00 |
| రసేంద్ర చింతామణి | 300-00 |
| రసరత్న సముచ్చయం | 300-00 |
| వస్తుగుణరత్నాకరము | 300-00 |
| హోరానుభవదర్పణము | 360-00 |
| విశ్వకర్మ ప్రకాశిక వాస్తుశాస్త్రము | 250-00 |
| స్త్రీజన కల్పవల్లి | 450-00 |
| సంగీత సర్వార్థ సంగ్రహం | 300-00 |
| సంగీత సుధాసంగ్రహము | 250-00 |
| అర్క ప్రకాశము | 200-00 |
| సంగీత మార్తాండము | 200-00 |
| సంగీత ప్రథమబోధిని | 200-00 |

| | |
|---|---|
| వైద్యకల్పతరువు | 200-00 |
| రసప్రదీపిక | 250-00 |
| గణకానందము | 250-00 |
| శ్రీ లలితాసహస్రనామావళిః-వివరణాత్మక భావంతో | 200-00 |
| నవచండీ వేదోక్త శ్రీ దేవీ పూజాకల్పం | 200-00 |
| శ్రీ గాయత్రీ అనుష్ఠాన తత్త్వప్రకాశిక | 360-00 |
| సంగీతమార్తాండము | 250-00 |
| సారావళి | 360-00 |
| భేషజకల్పము | 200-00 |
| గురుశిష్య ఆయుర్వేద వైద్యచింతామణి | 360-00 |
| జాతకమణి | 200-00 |
| సర్వశకున ప్రకాశిక | 200-00 |
| యాజుష ప్రయోగ చంద్రిక | 250-00 |
| శిక్షావల్లీ-ఆనందవల్లీ-భృగువల్లీ | 300-00 |
| వసంతరాజ శకునము | 250-00 |
| తొట్టి వైద్యం | 450-00 |
| జ్యోతిష సిద్ధాంత సంగ్రహము (పంచాంగ గణితం) | 300-00 |
| సహస్ర యోగప్రకాశిక | 300-00 |
| శ్రీవిద్యారహస్యం | 290-00 |
| మహర్షుల చరిత్ర 1,3 300+300 | |
| వేంకట సోమయాజీయం అను ధర్మశాస్త్రకాండము | 250-00 |
| శ్రీఆంజనేయం | 216-00 |
| రాశితుల్యవత్సర ఫలితం | 200-00 |
| నాడి జ్యోతిష విశ్లేషణ | 400-00 |
| రహస్యకుక్కుటశస్త్రం | 300-00 |
| స్త్రీ ధర్మరత్న బాండాగారము | 200-00 |
| శైవోత్సవరత్నాకరం | 300-00 |
| యాజుషప్రయోగ చిన్తామణి | 300-00 |
| సుస్వర ఋగ్వేద ప్రయోగదర్శిని | 300-00 |
| ఆయుర్వేద వైద్య సంగ్రహం | 300-00 |
| వశిష్ఠ సంహిత | 360-00 |
| హోమియోపతి గృహవైద్యం | 200-00 |
| వ్రతచూడామణి | 300-00 |
| వైశ్యధర్మప్రకాశిక | 300-00 |
| ఆలయ నిత్యార్చన పద్ధతి | 200-00 |
| స్మృతిముక్తాఫలం | 300-00 |
| ఆపస్థంబయల్లాజీయమ్ | 300-00 |
| జ్యోతిషశాస్త్రసంగ్రహము | 200-00 |
| కర్మవిపాకాఖ్యయం | 360-00 |
| ముహుర్త రత్నావళి | 250-00 |
| సుదివిలోచనం | 300-00 |
| ఉత్తర కాలామృతం | 200-00 |
| సర్వవిషయ సర్వస్వసంగ్రహం | 200-00 |